

Meri-Lapin ympäristölautakunta
Suensaarenkatu 4
95400 Tornio

Päätöksen antopäivä 24.2.2026
Päätöksen tiedoksisaantipäivä 3.3.2026

dnro 2922/11.01.00.00/2022
17.2.2026 § 17

Keminmaan riistanhoitoyhdistyksen ja Pohjolan Ampujat ry:n Hietakaulan ampumaradan ympäristöluvan muutos, tiloilla Hirvi 241-402-11-40, KARJULA I 241-402-11-26, KARJULA 241-402-11-17, Ampuma 241-402-22-18 ja Aurora 241-402-11-38, Keminmaa

Asia Keminmaan riistanhoitoyhdistyksen ja Pohjolan Ampujat ry hakevat Hietakaulan ampumaradalle vuonna 1996 myönnetyn ympäristöluvan muutosta, Keminmaassa

Hakija Keminmaan riistanhoitoyhdistys, y-tunnus: 0741067-8
Pohjolan Ampujat ry, y-tunnus: 0236159-8

sen sijainti

Ympäristöluvan muutosta haetaan ampumaradalle, jolla on hirvirata, luodikko-rata, pienoiskiväärirata, pistoolirata, skeet-rata ja trap-rata, ja joilla harjoitellaan metsästykseen ja urheiluammuntaan tarkoitetuilla luotiaseilla ja haulikoilla. Lupaa haetaan toistaiseksi voimassa olevaksi.

Ampumarata sijaitsee Keminmaan kunnassa, Hyypiössä, noin 5 kilometriä itään Keminmaan keskustasta usean kiinteistön alueella. Tilat Karjula 241-402-11-17, Karjula I 241-402-11-26, Ampuma 241-402-22-18 ovat Pohjolan Ampujat ry:n omistuksessa. Tila Hirvi 241-402-11-40 on Keminmaan riistanhoitoyhdistyksen omistuksessa. Keminmaan riistanhoitoyhdistys on tehnyt maankäyttöso-
pimuksen tilan Aurora 241-402-11-38 maanomistajan kanssa.

Luvan hakemisen peruste

Ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavaan toimintaan on oltava lupa. Ympäristönsuojelulain liitteen 1 taulukon 2 kohdan 14 a mukaan muulla kuin liitteen 4 kohdassa 7 tarkoitettulla ilmoituksenvaraisella ulkona sijaitsevalla ampumaradalla on oltava ympäristölupa.

Ympäristönsuojelulain 89 §:n mukaan toiminnanharjoittaja voi hakea ympäristöluvan muuttamista.

Lupaviranomaisen toimivalta

Toimivaltainen viranomainen on ympäristönsuojelulain 34 §:n 2 momentin ja valtioneuvoston asetuksen (713/2014) 2 §:n 13 a mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen, jona Tornion kaupungissa toimii Meri-Lapin ympäristölautakunta.

Toimipaikat:

Tornio
Suensaarenkatu 4
95400 TORNIO

Keminmaa
Kunnantie 3
94400 KEMINMAA

Sähköposti:
ymparistonsuojelu@tornio.fi

Asian vireilletulo

Asia on tullut vireille 3.12.2024 toiminnanharjoittajan puolesta ampumaratojen ympäristölupahankkeen toimittamalla ympäristöluvan muutoshakemuksella. Muutoshakemusta on täydennetty 27.3.2025 tutkimussuunnitelmalla, ja lisäksi 23.10.2025 pinta- ja pohjavesinäytteiden tuloksilla, joiden perusteella ampumarata kuuluu korkean ympäristöriskin luokkaan pisteytetyn haitta-aineriskin perusteella. Lisäksi meluselvityksen johdosta haetaan suppeampia käyttöaikoja ennen meluntorjuntatoimenpiteiden valmistumista.

Toimintaa koskevat luvat ja alueen kaavoitustilanne

Hietakaulan ampumaradan toiminnalle on myönnetty toistaiseksi voimassa oleva ympäristölupa. Luvan on myöntänyt Keminmaan kunnan ympäristölautakunta (7.5.1996 § 34). Ampumaradalla on Lapin lääninhallituksen 12.7.1965 myöntämä ampumaradan perustamislupa sekä 10.3.1999 myöntämä ampumaradan laajennuslupa. Vuonna 1996 myönnetty ympäristölupa koskee pienoiski-vääri- ja pisrooliratoja sekä haulikkoratoja, mutta hirvi- ja luodikkoratoja ei ole luvitettu.

Alueella on voimassa ympäristöministeriön 19.2.2014 vahvistama ja 11.9.2015 lainvoiman saanut Länsi-Lapin maakuntakaava, jossa ampumaradan toiminta-alue sijaitsee maa- ja metsätalousvaltaisella alueella (M). Maakuntakaavassa ampumarata-alueen länsipuolella on merkintä muinaisjäännöksestä (merkintä sm) sekä etelä-koillispuolella merkintä luonnonsuojelualueesta /-kohteesta (merkintä sl). Näiden lisäksi on merkinnät maa-ainesten ottoalueesta (merkintä eo) ampumarata-alueen itä- ja länsipuolella ja ulkoilureitti ampumarata-alueen eteläpuolella. Alueella ei ole yleis- tai asemakaavaa.

Toiminta-alueen ympäristö

Ampumarata sijaitsee Keminmaan kunnan alueella, Kivalontien varressa, noin viiden kilometrin etäisyydellä Keminmaan keskustasta itään. Kulku ampumaradalle tapahtuu Haukanmaantieltä.

Ampumaradan ympäristö on pääosin maa-ainesten ottoaluetta, suoaluetta ja talousmetsää. Alueen välittömässä läheisyydessä sijaitsevalla Hietalammella on myös virkistyskäyttöä. Ampumarata-alueen maaperä on GTK:n maaperä 1:20 000 aineiston mukaan karkearakeista maalajia. Hakemuksen mukaan ratikäynnillä maaperän on todettu olevan hyvin vettä läpäisevää hiekkaa ja soraa, sekä osittain vettä pitävämpää maalajia.

Rata-alue sijaitsee Akkunusjoen alaosan (65.191, 3. jakovaihe) valuma-alueella. Ampumarata ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Lähin luokiteltu pohjavesialue sijaitsee noin 1 kilometrin päässä rata-alueesta lounaaseen (Saarenkylänkangas, 1224150). Ampumarata-alueelta pinta- ja pohjavedet kuitenkin kulkeutuvat Hietalampeen, joka on lähimmillään noin 50 metrin päässä rata-alueelta. Hietalammen länsiosassa on purkuoja, jonka kautta vesialueen vedet purkautuvat lopulta Akkunusjokeen ja edelleen Kemijokeen.

Lähin luonnonsuojelualue on Eljärvenviia (SSO120497), joka on lähimmillään noin 50 metrin päässä rata-alueesta. Eljärvenviia kuuluu soidensuojeluohjelmaan, ja sen suojelun perusteena on monimuotoinen suoluonto ja sen maisema-arvot.

Lähin asutus sijaitsee noin 600 metrin etäisyydellä rata-alueesta koilliseen, Hyypiön kylässä. Hyypiön kylässä on vakituiseen asumiseen ja loma-asumiseen käytettäviä kiinteistöjä.

KERTOELMAOSA (YSA 14 §)

Toiminnan kuvaus

Yleiskuvaus

Hietakaulan ampumaratatoiminta on alkanut vuonna 1965, jolloin ampumaradalle perustettiin hirvi- ja luodikkoradat. Toimintaa on laajennettu pienoiskivääriradan osalta 1980-luvulla ja pistooliradan osalta vuonna 1990. Vuonna 1996 ympäristöluvan myöntämisen jälkeen haulikkoammuntapaikka siirtyi nykyiselle paikalleen ja vanha haulikkorata poistui käytöstä. Toiminta koostuu yhdistysten omista harjoitusvuoroista sekä lakisääteisen ampumakokeen suorittamisesta.

Rataa käyttävät Keminmaan riistanhoitoyhdistyksen jäsenet, Pohjolan Ampujat ry:n jäsenet sekä satunnaisesti muut ammunnan harrastajat ja metsästäjät. Radan toiminta painottuu sulanmaan ajalle eli touko-syyskuulle, mutta rataa voidaan käyttää ympäri vuoden. Toiminta painottuu arki-iltoihin sekä viikonloppuihin. Ampumaratatoiminta käsittää hirviradan, luodikkoradan, pienoiskivääriradan, pistooliradan, trap-radan ja skeet-radan, ja näillä radoilla ammutaan metsästys- ja urheiluammuntaan tarkoitetuilla luotiaseilla ja haulikoilla.

Ympäristöluvan muutoshakemuksessa esitetään radan käyttöajoiksi seuraavat:

Radat ja viikonpäivät	Ennen meluntorjuntatoimenpiteiden valmistumista	Meluntorjuntatoimenpiteiden valmistuttua
Hirvi- ja luodikkorata		
<i>Maanantai-perjantai</i>	<i>10:00-19:00</i>	<i>10:00-21:00</i>
<i>Lauantai</i>	<i>10:00-18:00</i>	<i>10:00-18:00</i>
<i>Sunnuntai</i>	<i>12:00-18:00</i>	<i>12:00-18:00</i>
<i>Muut pyhäpäivät</i>	<i>Suljettu</i>	<i>Suljettu</i>
Muut lajiradat		
<i>Maanantai-sunnuntai</i>	<i>10:00-21:00</i>	<i>10:00-21:00</i>
<i>Muut pyhäpäivät</i>	<i>Suljettu</i>	<i>Suljettu</i>

Radat ja ratarakenteet

Hietakaulan ampumaradalla on käytössä kuusi eri lajirataa. Ampumaradan laukausmäärät ovat viime vuosina olleet noin 50 000 laukausta vuodessa. Luvan muutosta haetaan enintään 45 000 laukaukselle vuodessa.

Luotiaseradat

Hietakaulan ampumaradalla on neljä luotiaserataa (hirvi-, luodikko-, pienoiskivääri- ja pisroolirata), joilla harjoitetaan metsästys- ja urheiluammuntaa pienkaliiperisilla aseilla eli pistooleilla, pienoiskivääreillä ja kivääreillä paikallaan pysyviin ja liikkuviin tauluihin.

Hirvirata sijaitsee ampumarata-alueen itälaidalla, ja ampumasuunta on kaakkoon. Hirviradalla ammutaan paikoillaan pysyvää ja liikkuvaa taulua luotiaseilla. Hirviradalla on kiinteä puu- ja vanerirakenteinen ampumakatos 100 m etäisyydellä taulusta (2 ampumapaikkaa) ja sivusuunnassa siirrettävä lautainen ampumakatos 75 m etäisyydellä taulusta (1 ampumapaikka). Maalialueella on kiskot, joilla taulu liikkuu maalialueen poikki ja kiskojen oikeassa päässä on taulukatos ja vasemman puolella lähetyvillä varasto. Taulujen takana on taustavallina toimiva rinne, joka kohoaa noin 7 metriä rata-alueen pintaa korkeammalle. Taulun kiskojen suojana on etuvalli ja radan sivuilla noin 2 metriä korkeat sivuvallit.

Luodikkoradan ampumasuunta on etelä-kaakkoon, ja radalla on 100 metrin etäisyydellä taulusta kiinteä lautarakenteinen ampumakatos, jossa on 12 ampumapaikkaa. Luodikkoradalla ammutaan luotiaseilla paikoillaan pysyvää taulua. Taululaitteiden edessä on niitä suojaava etuvalli ja taulujen takana taustavallina toimiva rinne, joka on noin 7 metriä korkeampi kuin ampumapaikka. Radan sivuilla on noin 2 metriä korkeat sivuvallit. Ympäristöluvan muutos näkyy luodikkoradalla niin, että sen reunaan on tarkoitus tehdä kaksi taulupaikkaa 150 metrin etäisyydelle ampumapaikasta, sekä taulupaikkojen taakse taustavalli. Ampuminen tapahtuu nykyisiltä ampumapaikoilta.

Pienoiskivääriradalla on kaksi pienoishirvirataa (puhutaan myös villikarjuradasta). Ampumasuunta on etelä-kaakkoon. Pienoiskivääriradalla ammutaan liikkuvaa tai paikoillaan pysyvää taulua kaliiperin .22 luotiaseilla. Pienoiskivääriradalla on lautarakenteinen ampumakatos 50 m etäisyydellä taulusta, ja katoksen kummassakin päässä on umpinaiset ampumakopit, joissa on kummassakin kaksi ampumapaikkaa. Näiden välillä on avoin katos, josta voi myös ampua. Pienoishirviratojen välissä on yhteinen taulukatos/-varasto ja kiskojen toisissa päissä on kevytrakenteiset avoimet katokset. Kummallakin pienoishirviradalla on oma taustavalli, joista toinen on noin 2 m korkea ja toinen noin 3 m korkea. Radan sivuilla on noin 2 m korkeat sivuvallit ja kiskojen suojana on etuvallit.

Pistooliradalla ampumasuunta on etelä-kaakkoon, ja rata on noin 50 metriä pitkä. Radalla on taulutelineet ja pöytä, ja sillä ammutaan paikoillaan pysyvää taulua luotiaseilla. Taustavalli on noin 3,5 metriä korkea, vasen sivuvalli noin 3 metriä korkea ja oikea sivuvalli noin 2 metriä korkea. Radan takaosassa on noin 2,5 metriä korkea vanhoista ratapölkyistä rakennettu meluseinä, joka toimii myös suojana, jos viereiseltä haulikkoradalta tulisi vahinkolaukaus.

Haulikkoradat

Hietakaulan ampumaradan haulikkoradoilla harjoitetaan skeet- ja trap-ammuntaa, eli ammutaan lentäviä savikiekkoja haulikolla. Kummankin haulikkoradan takana on neljän metrin meluseinä, joka on rakennettu vanhoista ratapölkyistä.

Skeet-radalla ampumasuunta on etelä-luoteeseen ja radalla on kahdeksan ampumapaikkaa sekä kaksi kiekonheitintornia. Ympäristöluvan muutos näkyy skeet-radalla niin, että ampumasektoria rajoitetaan säännöillä ja tarvittaessa radalle pystytettävillä merkkipaaluilla. Lisäksi joko poistetaan A-tornin kiekonheitin käytöstä tai muutetaan sen heittosuuntaa niin, että kiekkoja ja hauleja ei jatkossa lennä naapurikiinteistölle. Lisäksi otetaan käyttöön siirreltäviä kiekonheittimiä. Ampumasuunnan rajoittaminen toteutetaan vuoden sisällä luvan saatua lainvoiman.

Trap-radalla ampumasuunta on lounais-länteen ja radalla on viisi ampumapaikkaa sekä yksi heitinhauta. Ympäristöluvan muutos näkyy trap-radalla niin, että ampumasuuntaa käännetään noin 30 astetta vasemmalle, jotta hauleja ei lennä jatkossa naapurikiinteistölle. Ampumapaikkoja ja kiekonheittimiä joudutaan muutoksen yhteydessä siirtämään. Lisäksi trap-radalla otetaan käyttöön siirreltäviä kiekonheittimiä, mikä mahdollistaa kompak-sporting -tyylisen ammunnan, mutta lajin sääntöjä rajoitetummalla ampumasektorilla. Ampumasektoria rajataan säännöillä ja tarvittaessa maahan pystytettävillä paaluilla, jotta hauleja ja kiekkoja ei päädy naapurikiinteistölle. Ampumasuunnan muutos toteutetaan vuoden sisällä luvan saatua lainvoiman.

Muut rakenteet

Radalla on erillinen talousrakennus ja laavu, jotka omistaa Keminmaan riistanhoitoyhdistys. Ampumarata-alue on aidattu ja tulotiellä on lukittava portti.

Jätehuolto

Hietakaulan ampumaradalla on keräysastiat pahville, muoville, metallihylsulle, haulikon hylsulle ja sekajätteelle. Keräysastiat sijaitsevat talousrakennuksen läheisyydessä. Jäteastiat tyhjenetään tarvittaessa.

Veden käyttö ja jätevedet

Ampumaradalla ei ole juoksevaa vettä, viemärintiä eikä kuivakäymälää.

Toiminnasta aiheutuvat päästöt ja jätteet

Vaikutukset maaperään sekä pinta- ja pohjavesiin

Ampumaratatoiminnasta ei aiheudu välittömiä päästöjä ympäristöön. Sen sijaan vaikutukset syntyvät pitkällä aikavälillä luotien ja haulien rapautuessa, jolloin niiden sisältämiä haitallisia metalleja (lyijy, kupari, antimoni, arseeni ja sinkki) vapautuu maaperään. Maaperästä haitta-aineet voivat kulkeutua pinta- ja pohjavesiin sade- ja sulamisvesien mukana. Haulien ja luotien sisältämien raskasmetallien lisäksi haulikkoradalla käytettävät savikiekot sisältävät pieninä pitoisuuksina PAH-yhdisteitä. Tyypillisesti Suomessa käytettävien savikiekkojen massasta 0,2–2,5 % on PAH-yhdisteitä. PAH-yhdisteet ovat kuitenkin hyvin niukkaliukoisia ja yhdisteet pysyvät sitoutuneina kiekkomateriaaliin.

Ampumaradalla haitta-aineiden kuormitus kohdistuu luotiaseradoilla taustavaleihin ja vähäisissä määrin ampumapaikkaan sekä haulikkoradan 3D-lentoratatarkastelun mukaiseen haulien pääasialliseen leviämisalueeseen. Hietakaulan ampumaradan ratarakenteisiin on arvioitu kertyneen radan koko käyttöhistorian ajalta (1965-2024) yhteensä lyijyä 24 006,62 kg, kuparia 351,73 kg antimonia 448,44 kg, sinkkiä 39,08 kg ja arseenia 69,30 kg. Hietakaulan ampumaradalla ratarakenteisiin kertyneiden haitta-aineiden määrää on arvioitu BAT-oppaan mukaisesti laskennallisesti toimintahistorian aikaisten laukausmääräarvioiden perusteella käyttäen keskivertopanosten tietoja. Kuormitus on laskettu vuosilta 1980–2022 ja oletuksena on, että kaikki radoilla ammutut laukaukset on ammuttu lyijyhauleilla/luodeilla. Vuonna 2023 Hietakaulan ampumaradalla on haulikkoammunnassa lopetettu lyijyhaulien käyttö ja ampuminen tapahtuu käytännössä kokonaan teräshauleilla. Teräshauleista on kertynyt rautaa muutoksen jälkeen noin 1 228 kg ratarakenteisiin.

Hietakaulan ampumaradalla on tutkittu haitta-aineiden kulkeutumista alueen ulkopuolelle pinta- ja pohjavesinäytteiden avulla. Yksi pintavesinäyte on otettu ampumaradalta lähtevästä ojasta, joka sijaitsee lähellä haulikkoratojen haulien leviämisaluetta, ja yksi pintavesinäyte vastaanottavasta vesistöstä (Hietalamesta). Pintavesinäytteestä on analysoitu edellä mainittujen, luodeissa ja haulieissa esiintyvien metallien liukoiset pitoisuudet. Pintavesinäytteen tulokset on esitetty alla olevassa taulukossa.

Pitoisuus, liukoinen µg/l,	Lyijy	Kupari	Sinkki	Antimoni	Arseeni
Pintavesinäyte ojasta	0,962	1,4	2,6	0,9	< 1
Pintavesinäyte vastaanottavasta vesistöstä	< 0,5	< 1	< 2	0,16	< 1

Pintavesinäytteen haitta-ainepitoisuuksia on verrattu Valtioneuvoston asetuksessa 1022/2006 annettuihin vesiympäristölle vaarallisten ja haitallisten aineiden ympäristölaatonormeihin. Asetuksessa on asetettu laatonormi ampumaratametalleista ainoastaan lyijylle: suurin sallittu liukoisen lyijyn pitoisuus on 14 µg/l ja biosaatavan lyijyn pitoisuus vuosikeskiarvona ilmoitettuna on 1,2 µg/l. Näytteenottoa paikana toiminutta ojaa ei kuitenkaan lasketa pintavedeksi, jolloin ojasta otettuja näytetuloksia ei voida suoraan verrata asetuksen normeihin.

Haitta-aineiden kulkeutumista pohjavedeen on selvitetty yhdellä pohjavesinäytteellä. Pohjavesinäyte on otettu haulikkoradan haulien leviämisalueelle asennetusta pohjavesiputkesta. Pohjaveden metallipitoisuudet ovat hyvin pieniä näytetulosten perusteella, mutta arseenin osalta pitoisuus oli hieman korkeampi ja se ylittää lievästi ympäristölaatonormin. Ampumaradalla on aiemmin käytetty arseenia sisältäviä lyijyhauleja, joten kohonnut arseenipitoisuus johtunee ampumaratatoiminnasta. Näytetulokset on esitetty alla olevassa taulukossa.

Pitoisuus, liukoinen µg/l,	Lyijy	Kupari	Sinkki	Antimoni	Arseeni
Pohjavesiputki 5	0,5	< 1	< 2	0,622	7,35

Pohjavesinäytteen haitta-ainepitoisuuksia on verrattu Valtioneuvoston asetukseen 1022/2006 ja Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa 1352/2015 annettuihin talousveden laatuvaatimuksiin ja suosituksiin.

Päästöt ilmaan, melu ja värinä

Ampumaratatoiminta aiheuttaa ympäristöön melua. Tämän lisäksi ampumatoinnin aikana radan käyttäjät saattavat altistua lyhytaikaisesti lyijypölylle.

Hietakaulan ampumaradan toiminnasta aiheutuvaa melutasoa on selvitetty meluselvityksen avulla. Meluselvityksessä käytettiin yleiseen laskentamalliin pohjautuvaa yhteispohjoismaista ampumaratamelun laskentamallia. Laskentatarkastelussa on noudatettu ympäristöministeriön laatiman ampumaratojen parasta käyttökelpoista tekniikkaa käsittelevän oppaan "Ampumaratojen ympäristövaikutusten hallinta" (BAT-opas) sekä pienikaliiperisten aseiden ympäristömelun arviointiohjeen mukaisia ohjeita ja periaatteita.

Laskentaa varten alueesta ja sen ympäristöstä laadittiin kolmiulotteinen maastomalli, ja laskenta tehtiin ohjelmistolla Datakustik Cadna/A 2025 MR1, joka sisältää ampumaratojen ympäristömelun laskentamallin. Laskenta on tehty käyttäen 10 x 10 m² suuruisia laskentaruutuja, joiden pisteet sijaitsivat 2 metrin korkeudella maanpinnasta. Laskennan lähtöarvoina toimivat käytettävien aseiden suupamauksen lähtöarvot, lentoääni sekä laukausmäärät ja laskentasuureina käytettiin enimmäismelua (A-äänialtistustaso L_{AE} ja A1-enimmäisäänitaso L_{A1max}) sekä kokonaismelualltistusta vuositasolla L_{Rden} .

Valtioneuvoston päätöksessä (53/1997) ampumaratojen aiheuttaman melutason ohjearvoista on annettu, että ampumaradan aiheuttama loma-asutukseen käytettäviin alueisiin ja luonnonsuojelualueisiin kohdistuva melutaso on enintään 60 dB ja vakituiseen asumiseen käytettäviin alueisiin 65 dB. Meluselvityksen tulosten perusteella melutason ohjearvot ylittyvät Hietakaulan ampumaradan osalta nykytilanteessa 22 asuinrakennuksella ja 14 loma-asunnolla. Ohjearvojen ylitykset johtuvat hirvi- ja luodikkoratojen suupamaukset. Hirviradan luodin lentoääni ylittää vakituiseen asumiseen käytettävien alueiden ohjearvon 65 dB kolmella mitoittavalla kohteella, mutta ohjearvo ylittyy myös suupamauksista. Meluselvityksen mukaan muilla radoilla tapahtuva ammunta ei aiheuta ohjearvojen ylityksiä.

Meluselvityksen yhtenä tarkastelukohteena tai -alueena ei ole huomioitu ampumaradan läheiden luonnonsuojelualueen, soidensuojelun perusohjelmaan kuuluvaa aluetta, Elijärvenviiaa (SSO120497). Meluselvityksen karttapohjaisia tuloksia tarkastelemalla voidaan todeta, että Valtioneuvoston päätöksessä (53/1997) ampumaratojen aiheuttaman melutason ohjearvoista annettu ohjearvo luonnonsuojelualueilla (enimmäisäänitaso L_{A1max} 60 dB) ylittyy Elijärvenviian pohjois- ja keskiosissa hirviradan ja luodikkoradan osalta, melutason ollessa nykytilanteessa 70-75... dB. Pistooliradan osalta ylitystä tapahtuu ainoastaan suojelualueen pohjoisosassa, ja haulikkoratojen osalta hieman suojelualueen luoteisosassa.

Jätteet ja jätteiden käsittely

Hietakaulan ampumaradalla syntyvän jätteen määrän arvioidaan olevan vähäinen. Jättemääristä ei ole pidetty kirjaa. Toiminnassa syntyy pahvijätettä maali- tauluista ja ammusten pakkauksista, muovijätettä sekä hylsyjä. Radalla on omat keräysastiat pahville, muoville, sekajätteelle ja metallihylsyille. Metallihylsyjä käytetään uudelleen ladattavana.

Arvio toiminnan vaikutuksista ympäristöön

Hietakaulan ampumaradalla haitta-aineiden kuormitus kohdistuu luotiaseradoilla taustavalliin sekä haulikkoratojen 3D-lentoratatarkastelun mukaiseen haulien pääasialliseen leviämisalueeseen. Ampumarata-alueen maaperä on GTK:n maaperä 1:200 000 aineiston mukaan karkearakeinen maalaji, jonka päälajitetta ei ole selvitetty. Ratakäynnillä on todettua ampumaradan maaperän olevan hyvin vettä läpäisevää hiekkaa ja soraa.

Lyijykuormitus kasvaa lupahakemuksen mukaisen maksimilaukausmäärän perusteella korkeintaan noin 73 kiloon vuodessa luotiaseradoilla. Luotiaseradoilla vuosittainen kuormitus muiden raskasmetallien osalta on seuraava: korkeintaan 4 kiloa kuparia, korkeintaan 1 kilo antimonia ja korkeintaan 0,5 kiloa sinkkiä. Haulikkoradoille kertyy rautaa korkeintaan 600 kiloa vuodessa eikä ollenkaan lyijyä.

Ampumaradalle on tehty haitta-ainepäästöjen riskitason pisteytys, jossa ampumaradan päästöpotentiaali on arvioitu kohtalaiseksi, pintavesiriski on arvioitu pieneksi ja pohjavesiriski on arvioitu suureksi. Suuri pohjavesiriski liittyy pohjavesinäytteessä havaittuun arseenipitoisuuteen, joka ylittää ympäristölaatu- normin ((VNa 341/2009).

Riskitason pisteytyksen perusteella Hietakaulan ampumarata on erittäin vaati- van ympäristöriskin kohde. Hakemuksessa esitetään, että Hietakaulan ampu- maradalla aiemmin käytetyt lyijyhauelit sisältävät pieniä määriä arseenia, joten kohonnut arseenipitoisuus voi johtua ampumaratatoiminnasta, vaikka yleensä ampumaradoilla ongelmallisimpia aineita pohjaveden kannalta ovat lyijy ja an- timoni. Maan kaivaminen haulien leviämisalueella on saattanut lisätä arseenin kulkeutumista pohjaveteen. Arseenia ei kuitenkaan enää kerry alueelle, sillä ra- dalla on siirrytty vuonna 2023 käyttämään vain lyijyä korvaavia haulimateriaa- leja, eli terästä. Hakemuksessa myös esitetään, että Hietakaulan ampumarata- alueelta ei virtaa pintavettä merkittävässä määrin vesistöön, mutta vettä voi suo- tautua maan läpi Hietalampeen. Hietalampi ei ole erityisen herkkä kohde, joten ampumaradalla ei arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia pintavesiin. Muilta osin pinta- ja pohjavesiin johtuvat haitta-ainepitoisuudet eivät ylitä ympäristö- laatuunormiin perustuvaa hyväksyttävää päästötasoa, eikä Sosiaali- ja terveys- ministeriön asetuksessa 1352/2015 annettuja talousveden laatuvaatimukset ja suositukset ylity.

Hakemuksessa esitetyn meluselvityksen perusteella Valtioneuvoston asetuk- sen 53/1997 mukaiset asuinrakennuksille asetettu ampumamelun ohjeavot (65 dB_{LAI}max asuinrakennuksille ja lomarakennuksille 60 dB_{LAI}max) ylittyy nykytilan- teessa 22 asuinrakennuksessa ja 14 loma-asunnolla. Ohjeavojen ylitykset

johtuvat hirvi- ja luodikkoratojen toiminnasta, eikä muilla radoilla tapahtuva ammunta aiheuta ohjearvojen ylityksiä. Koko Elijärvenviian soidensuojelualue on 60 dB L_{Amax} melualueella ja alueen pohjoispäässä melutaso on yli 75 dB, eli luonnonsuojelualueille asetettu melun ohjearvo ylittyy selvästi, sillä Elijärvenviia sijaitsee luotiaseratojen ampumasuunnassa ja hyvin lähellä ampumarataa. Meluselvityksen karttatarkastelun perusteella ohjearvo (60 dB L_{Amax}) ylittyy Elijärvenviian pohjois- ja keskiosissa hirviradan ja luodikkoradan osalta, pistooliradan osalta ylitystä pohjoisosassa, ja haulikkoratojen osalta hieman suojelualueen luoteisosassa.

Arvio parhaan käyttökelpoisen tekniikan soveltamisesta

BAT-oppaan mukaan ampumaratatoiminnan haitta-aineiden hallinnan tarve sekä parhaat käyttökelpoiset tekniikat määritellään kohdekohtaisesti toiminnan aiheuttaman pitkän aikavälin ympäristöriskin perusteella. Oppaassa parhaalle käyttökelpoiselle tekniikalle on määritelty neljä eri tasoa (TASO 1, TASO 2a, TASO 2b ja TASO 3).

Hietakaulan ampumaradan haitta-aineiden aiheuttamat ympäristöriskit eli päästöpotentiaali (kuormitus), pintavesiriski sekä pohjavesiriski on pisteytetty BAT-oppaan mukaisesti. Pisteytyksen perusteella haitta-aineriskin merkittävyyden osalta ampumarata kuuluu korkean ympäristöriskin luokkaan (TASO 3). Korkean ympäristöriskin kohteissa katsotaan, että toiminnan aiheuttaman kuormituksen seuranta tehdään laukausmäärien (radoittain ja asetyypeittäin eriteltynä) ja toiminta-aikojen seurannalla (kuormituksen seuranta) ja vaikutusten tarkkailulla (vaikutukset pinta- ja pohjavesiin) 1-3 vuoden välein kohdennetusti. Haulikkoratojen osalta haulien leviämisalueen pienentäminen yhdistettynä kuormituksen rajoittamiseen tai rata-alueen vesien hallintaan. Haulikkoratojen osalta ampumaradalla on siirrytty käyttämään terästä sisältäviä haulia lyijyhaulien sijaan. Myös haulien leviämialue pienenee. Edellä mainitut ovat riskinhallinnan kannalta riittäviä toimenpiteitä. Ratarakenteiden puhdistustarve arvioidaan toiminnan loputtua riskiperusteisesti ja kestävän kunnostuksen periaatteiden mukaisesti, tai jos haitta-aineiden merkittävää kulkeutumista tai vaikutuksia havaitaan.

Melunhallinnan kannalta parasta käyttökelpoista tekniikkaa ovat oikein suunnitellut ja mitoitettut katosrakenteet ja meluvallit, sekä käyttöaikojen suunnittelu. Hakemuksen mukaan meluselvityksen tulosten perusteella valtioneuvoston päätöksen (53/1997) mukaiset ohjearvot ylittyvät asuin- tai lomarakennuksilla sekä läheisellä luonnonsuojelualueella. Hietakaulan ampumaradan toiminnasta voi aiheutua kohtuutonta räsitusta, ja sen johdosta radalle esitetään melua torjuvia rakenteita (hirviradan meluvallin korottaminen ja laajentaminen). Nämä toimenpiteet vähentävä asuin- ja lomarakennuksiin kohdistuvaa melurasitusta, mutta niillä ei ole melua vähentävää vaikutusta luonnonsuojelualueelle. Luonnonsuojelualueen ja ampumaradan välille ei ole hakijan mukaan mahdollista rakentaa melua torjuvia rakenteita. Hakemuksessa on esitetty eri käyttöajat Hietakaulan ampumaradalle ennen meluntorjuntatoimenpiteiden valmistumista sekä meluntorjuntatoimenpiteiden valmistuttua.

Toiminnan tarkkailu

Ampumaradan toiminnasta aiheutuvaa melupäästöä tullaan tarkkailemaan laukaussäärien perusteella. Radan käyttäjien ohjauksella ja valvonnalla huolehditaan siitä, että ampuma-aikoja noudatetaan. Alueelta kerätyistä jätemääristä tullaan pitämään kirjaa.

Laukaussäärien avulla seurataan myös haitta-aineiden kertymää ratarakenteisiin ja ratakohtaista kuormituspotentiaalia vuositasolla. Haitta-aineiden kulkeutumista ympäristöön seurataan pinta- ja pohjavesinäytteiden avulla.

Pintavesinäytteet otetaan ampumaradalta lähtevästä ojasta, joka sijaitsee lähellä haulikkoratojen haulien leviämisaluetta ja vastaanottavasta vesistöstä (Hietalammesta). Pintavesinäytteet otetaan luvan myöntämisen jälkeen kerran vuodessa kolmen vuoden ajan, jonka jälkeen tarkkailua jatketaan kolmen vuoden välein, mikäli tuloksissa ei näy merkittäviä haitta-ainepitoisuuksia. Näytteestä analysoidaan lyijyn, kuparin, arseenin, sinkin ja antimonin liukoiset pitoisuudet, pH, sähkönjohtavuus, kalsium sekä liuenneen orgaanisen aineen (DOC) pitoisuus. Näytetuloksia verrattaisiin ympäristölaatumormeihin, vaikkakin enimmäispitoisuuden taso on määritetty vesistölle eikä ojille.

Pohjaveden laatua tarkkaillaan yhdestä rata-alueella, haulien leviämisalueella sijaitsevasta pohjavesiputkesta. Pohjavesinäytteestä analysoidaan samat metallit kuin pintavesinäytteestä (liukoiset pitoisuudet) sekä pH, sähkönjohtavuus, orgaanisen aineen (DOC) pitoisuus, sameus ja happipitoisuus.

Tarkkailun tuloksista laaditaan vuosiraportti, joka toimitetaan vuosittain valvontaviranomaiselle.

Varautuminen poikkeuksellisiin tilanteisiin

Hakijan arvion mukaan ampumaradan toiminnassa ei tapahdu sellaisia poikkeuksellisia tilanteita, jotka johtaisivat toiminnan aiheuttamien ympäristövaikutusten lisääntymiseen.

LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Lupahakemuksesta tiedottaminen (YSL 43, 33 §; YSA 11 §)

Lupahakemuksen vireilläolosta on kuulutettu 20.1.2025–26.2.2025 Tornion kaupungin ja Keminmaan kunnan verkkosivulla. Hakemusasiakirjat ovat olleet nähtävillä Tornion kaupungin ja Keminmaan kunnan verkkosivuilla samana aikana. Hakemuksesta on ilmoitettu Lounais-Lappi -lehdessä 29.1.2025. Hakemuksesta on erikseen annettu tieto sijoituspaikkatilan rajanaapureille ja naapurikiinteistöjen omistajille. Kirjeet postitettiin 20.1.2025.

Tarkastus kiinteistöllä (HL 39 §)

Ympäristötarkastaja Mattila ja ympäristöpäällikkö Maikkula kävivät alueella toiminnanharjoittajien kanssa vuonna 2022. Toiminta alueella on pysynyt samana, joten tarvetta tarkastukselle ennen luvan muuttamista ei ole.

Lausunnot, muistutukset ja hakijan antamat vastineet (YSL 42, 43 §)

Ympäristölupahakemuksesta on ilmoitettu Keminmaan kunnan ympäristöterveysvalvonnalle sekä Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

Hakemuksesta on annettu määräaikaan mennessä kaksi lausuntoa. Hakemuksesta ei jätetty kirjallisia muistutuksia.

Meri-Lapin ympäristöterveysvalvonta toteaa lausunnossaan 20.2.2025 seuraavaa:

”Melu: Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat alle 1 km päässä ampumaradasta, ampumasuunnat ovat poispäin asuin- ja lomarakennuksista. Meluselvitystä ei ole ympäristöluvan muutoshakemuksessa esitetty, koska tehtävät muutokset vähentävät melupäästöä, toiminta on ollut jo pitkän aikaa samalla paikalla eikä sen aiheuttamasta melusta ole hakemuksen mukaan tullut valituksia. Myöskään ympäristöterveysvalvontaan ei ole tullut valituksia Hietakaulan ampumaradan melusta. Hakija esittää, että ampumaradan melupäästöä tullaan tarkkailemaan laukausmäärien perusteella.

Koska toiminnasta ei ole tullut valituksia ja hakemuksen perusteella melupäästöt eivät lisäänty toiminnan muuttuessa, laukausmäärien ja käyttöaikojen seuranta ovat ympäristöterveysvalvonnan näkökulmasta riittäviä keinoja aiheutuvan meluhaitan seurannassa. Jos toiminnasta tulee valituksia, on suositeltavaa selvittää meluhaitan voimakkuus esimerkiksi melumallinnuksen avulla. Meluhaittaa arvioitaessa on otettava huomioon myös asumisterveysasetuksen (545/2015) 12 §:ssä asetetut asunnon sisätilojen päiväjän keskiäänitasojen toimenpideraja-arvot 35 dB asuinhuoneissa ja oleskelutiloissa sekä 40 dB muissa tiloissa. Lisäksi on hyvä huomioida, että vapaa-ajan asunnoissa ei aina ole yhtä hyvä äänieristys kuin asumiseen käytettävissä rakennuksissa.

Haitta-aineet: Yleisesti ampumaratatoiminnassa muodostuvista haitta-aineista terveyshaittaa aiheuttaa erityisesti lyijy, muille haitta-aineille kuin lyijylle ei todennäköisesti ole mahdollista altistua ampumaratojen kautta niin suurina pitoisuuksina, että niistä aiheutuisi terveyshaittaa.

Hietakaulan ampumarata-alueella ei ole pintavesikohteita vaan sade- ja sulamisvedet imeytyvät maahan. Lähin vesistö, Hietalampi, on noin 70 m etäisyydellä skeetradan ampumapaikoista ja haulien leviämisalue ulottuu nykyisellään pieneltä osin siihen. Lähimmän luokitellun pohjavesialueen raja on noin 1 km päässä radalta lounaaseen. Alle 300 m etäisyydellä ei ole talousvesikaivoa. Ampumaradan päästöpotentiaali on hakemuksessa arvioitu kohtalaiseksi, pintavesiriski pieneksi ja pohjavesiriski kohtalaiseksi. Rata ei ole luokitellulla pohjavesialueella eikä läheisyydessä ole talousvesikaivoja, joten hakemuksessa pohjavesiriskin on arvioitu olevan perustasolla.

Ympäristölupahakemusta varten on otettu näytteet 2 pohjavesiputkesta ampumaradan läheisyydestä. Pintavesi- tai sedimenttinäytteitä ei otettu. Pohjavesinäytteissä ampumaratatoimintaa kuvaavien haitta-aineiden pitoisuudet alittivat ympäristölaatu normin (VNa 341/2009) ja talousveden laatuvaatimukset (STMa 1352/2015), raudan ja mangaanin osalta talousveden laatusuosikset ylittyivät moninkertaisesti. Raudan ja mangaanin esiintyminen pohjavedessä on tällä alueella normaalia ja myös muut alueella tehtävät toiminnat voivat vaikuttaa raudan ja mangaanin pitoisuuksiin. Pohjavesinäytteiden raudan ja mangaanin korkeat pitoisuudet eivät todennäköisesti aiheuta merkittävää terveyshaittariskiä.

Pintavesinäytettä ei ole otettu eikä ole tarkempaa tietoa Hietalammen haitta-ainepitoisuuksista tai ampumaratatoiminnan vaikutuksista niihin. Hietalampi on muodostunut pohjavedestä ja on mahdollista, että pohjavedestä mitatut pitoisuudet vastaavat Hietalammen haitta-ainepitoisuuksia. Haulien leviämialue on kuitenkin ollut osittain Hietalammen veteen asti ja sen vaikutuksista Hietalammen haitta-ainepitoisuuksiin ei ole tietoa.

Hietalammen rannalla on pieni yleinen uimaranta, mutta säännöllisesti viranomaisvalvonnassa otettavista uimavesinäytteistä ei tutkita metallipitoisuuksia. Ympäristöterveysvalvonnan näkemyksen mukaan Hietakaulan ampumaradan Hietalampeen aiheuttama haitta-ainekuormitus ei todennäköisesti aiheuta merkittävää terveyshaittariskiä uimarannan käyttäjille.

Ympäristöterveysvalvonta suosittelee kuitenkin selvittämään ampumaratatoiminnassa ympäristöön vapautuvien haitta-aineiden pitoisuuden Hietalammissa. Toiminnan muutoksen yhteydessä on tarkoitus siirtää ammuntauuntia niin, että veteen ei enää päädy haulleja. Koska veden mukana haitta-aineet kulkeutuvat tehokkaimmin, muutokset todennäköisesti vähentävät haitta-ainekuormitusta Hietalampeen.

Terveydensuojelun periaatteiden mukaisesti elinympäristöön vaikuttava toiminta on suunniteltava ja järjestettävä siten, että väestön ja yksilön terveyttä ylläpidetään ja edistetään. Elinympäristöön vaikuttavan toiminnan harjoittajan on tunnistettava toimintansa terveyshaittaa aiheuttavat riskit ja seurattava niihin vaikuttavia tekijöitä. Toimintaa on harjoitettava siten, että terveyshaittojen syntyminen mahdollisuuksien mukaan estyy (terveydensuojelulaki 763/1994, 2 §).

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on antanut lausunnon 24.2.2025 ja toteaa seuraavaa:

”Kaavoitus ja alueen käyttö

Alueen kaavatilanne on hakemuksessa esitetty pääosin asianmukaisesti. Länsi-Lapin maakuntakaavassa hankealueen eteläpuolelle, hakemuksen mukaiselle ampumasuunnalle, on osoitettu ulkoilureitti sekä moottorikelkkailureitin yhteystarve -merkinnät. ELY-keskus katsoo, että uusien taulupaikkojen ja niiden taakse tehtävän taustavallin suunnittelussa on varmistettava, etteivät ne vaikeuta maakuntakaavassa osoitetun ulkoilureitin ja moottorikelkkareitin yhteystarpeen toteutumista.

Maa-ainesten otto ampumaradan vaikutusalueella

Lapin ELY-keskus toteaa, että ampumarataa ympäröivällä maa-ainesten ottoalueella toimii Kemin Ajotilaus Oy. Kyseiseen yhteensä n. 23 ha toiminta-alueeseen kuuluvat kokonaan tai osittain tilat: Hietaharju 241-402-22-14, Hietavaara 241-407-11-51, Hietakaula 241-407-11-78, Hietakangas 241-402-22-16, PR4 241-402-22-15, Ampuma 241-402-22-17, Karjula 241-402-11-17, Hieta 241-402-11-37, Karjula I 241-402-11-26, Annala I 241-402-4-87 ja Rantakoutonen 241-402-3-94.

Maa-ainesten ottamiselle on myönnetty vesilain mukainen lupa (PSAVI/334/2022, PSAVI päätös nro 170/2022, LAPELY/4531/2021) sekä siihen liittyen ELY-keskuksen päätös vesilain mukaisen luvan tarkkailuohjelman hyväksymisestä 21.4.2023 (LAPELY/4531/2021). Lisäksi toiminnalle on kunnan myöntämä maa-aineslupa (28.2.2023/19 (14.3.2023), LAPELY/5098/2022).

Tarkkailuohjelmapäätöksen mukaan alueella tulee tarkkailla pohjavedenpinnan korkeutta 4 krt/vuosi alueelle asennetuista havaintoputkista PV1-PV4 ja pohjaveden laatua on tarkkailtava 1 krt/vuosi putkista PV1-PV4 (Suunnitelman mukaan näytteistä analysoidaan: aistinvarainen havainnointi (haju, maku), lämpötila, happi (mg/l), pH, sähkönjohtokyky, sameus, alkaliniteetti ja öljyhiilivedyt (C4-C45, kevyet, keskiraskaat ja raskaat jakeet, määrittäjäraja 50 µg/l). Muodostuneen vesialueen vedenlaatu on analysoitava kahdesta näytepisteestä (V1 ja V2, eli alueen lammet) kerran ennen ottamistoiminnan aloittamista keväällä 2023, kerran ottamistoiminnan aikana aikaisintaan kesällä 2024, viimeistään kesällä 2028 ja kerran ottamistoiminnan loputtua. Pohjavesilammista on tutkittava samat parametrit kuin havaintoputkista.

ELY-keskus toteaa, että toimintaan liittyvien hakemusten ja niiden liitteiden perusteella pohjaveden virtaussuunta on alueella todennäköisesti kaakosta luoteeseen, eli siten myös ampumaradalta lammen suuntaan. Tältä osin on syytä myös huomioida, että ampumarata-alueetta ympäröivien pohjaveden havaintoputkien sijainnit on suunniteltu ainoastaan maa-ainestenottotoiminnan vaikutusten tarkkailemiseksi (mm. pinnantasot, virtaussuunta, vaikutukset suojelualueeseen; ks. Liite 1. kuva 2, pv-putkien sijainnit).

Ampumaradalta peräisin olevia metalleja ei maa-ainesten ottotoiminnassa tai siihen liittyvässä tarkkailussa tutkita, eikä niitä ole missään vaiheessa esitetty tutkittavaksi. Myöskään alueelle ennen AVI:n päätöstä tehdyillä tarkastuskäynnillä ei juurikaan kiinnitetty huomiota ampumarataan, vaan lähinnä todettiin sen olemassaolo.

Ampumaradan ympäristölupahakemuksessa on esitetty, että kiinteistön 241-402-22-15 maaperään on mallinnuksen perusteella päätynyt hauleja 90-luvulta lähtien. ELY-keskus toteaa, että kiinteistö PR 4 RN:o 22:15 (kiinteistötunnus 241-402-22-15, tämän osalta osassa suunnitelmapiirustuksia kiinteistötunnuksena on myös 241-402-22-45, ennen kiinteistön lohkomista) kuuluu Kemian Ajotilaus Oy:n lupa-alueeseen ja on tällä hetkellä ilmeisesti maa-ainesten käsittely- ja varastointialuetta. Lisäksi Kemian Ajotilaus Oy:n lupa-alueeseen sisältyy ampumaradan ympäristölupahakemuksessa haulikkoradaksi esitetty kiinteistö 241-401-22-17. Vesilain mukaisen lupahakemuksen, maa-ainestilupahakemuksen ja ottamissuunnitelman perusteella kiinteistö 241-402-22-15 ja osin kiinteistö 241-401-22-17 on kuitenkin tarkoitus kaivaa osaksi lampea jossain vaiheessa lupa-aikana. Pohjolan Ampujat ry on 21.12.2021 antanut suostumuksensa vesilain ja maa-ainestlain mukaisen luvan hakemiseen kiinteistölle 241-402-22-17. Lisäksi asiassa on huomioitava, että kiinteistöllä 241-401-11-26 on sijainnut hakijan vanha haulikkoammuntarata ja kiinteistö on osoitettu Kemian Ajotilaus Oy:n lupa-alueeseen.

ELY-keskuksen käsitys on kaikkien toimintaan liittyvien viimeisimpien hakemusten ja lupien perusteella, että maa-ainesten ottamiseen käytettävällä alueella ei ole tehty maaperäselvityksiä metallipitoisuuksien selvittämiseksi.

ELY-keskus toteaa, että kiinteistöltä 241-402-22-16 ja 241-402-22-15 otetut maa-ainekset sekä suunnitellun kiinteistön 241-402-22-17 ja kiinteistön 241-402-11-26 ottoalueen maaperä on ampumaratatoiminnan vaikutusalueen osalta syytä edellyttää tutkittavaksi, sillä maa-ainesta ottavalla ja markkinoille saattavalla taholla on velvollisuus olla tietoinen markkinoille saattamansa maa-aineksen laadusta ja siitä, että maa-ainekset täyttävät asetetut laatustandardit suunnitellussa käyttökohteessa. Markkinoille ei voi saattaa pilaantunutta maa-ainesta puhtaana maa-aineksena.

ELY-keskus muistuttaa, että maaperän pilaantumisesta vastuussa oleva taho on ensisijaisesti vastuussa alueen pilaantuneisuuden ja puhdistamistarpeen selvittämisestä (YSL 135 §)

ELY-keskus toteaa, ettei haulikkoampumaradan toimintaa voida toteuttaa alueella, josta on tarkoitus ottaa maa-aineksia markkinoille saatettavaksi ja johon on maa-ainesten ottosuunnitelman perusteella tarkoitus kaivaa lampi.

Päästöt pintavesiin, maaperään ja pohjavesiin

Ympäristölupahakemuksen mukaan Hietakaulan alueella on harjoitettu ampumarata-toimintoja vuodesta 1965 lähtien. Alueella on ollut myös soranottoa toimintoja, joiden seurauksena ampumaradan viereen on muodostunut myös Hietalampi -niminen pieni vesialue. Hietalammen rannalle on merkitty myös uimaranta, eli lampi on lähivirkistyskäytössä. Ympäristöolosuhteista todetaan, että ampumarata-alueen vedet ohjautuvat ylivirtaamakaudella suoraan Hietalampeen mahdollisesti joko ojia pitkin tai todennäköisesti vähintään pohjaveden välityksellä suotautumalla. Alue ei sijoitu luokitellulle pohjavesialueelle. Rata-alueen maaperän on todettu olevan hyvin vettä läpäisevää hiekkaa ja soraa.

Ympäristölupahakemuksen ympäristövaikutuksien selvittämiseksi soranottoalueen pohjavesistä on otettu vesinäytteet. Pohjavesinäytteiden (PVP 1 ja PVP2) haitta-ainepitoisuudet eivät ylittäneet sille asetettua ympäristölaatunormia. Karttatarkastelun ja muun muassa haulien leviämisalueen mukaan kumpikaan pohjavesipisteistä ei sijoitu varsinaiselle ampumarata-alueelle. Putket, joista näytteet on otettu edustavat paremmin lähialueen eli soranottoa toimintojen vaikutuksia pohjaveteen kuin ampumaratatoimintoista muodostuvia pitoisuuksia. Lisäksi on huomioita, että ampumarata-alueella maa viettää luontaisesti kohti Hietalampea. Joten ampumaratatoimintojen ympäristövaikutuksien selvittämisessä edustavin näytepiste olisi ollut lammen ja ampumaratatoimintojen välisellä alueella. ELY-keskus katsoo, että havaintoputket eivät sijaitse toiminnan (ja jatkossa myös toiminnan tarkkailun) kannalta edustavissa paikoissa.

Ampumaradalle on laskettu BAT-oppaan mukainen riskipisteitys niin tutkimustarpeelle, päästöpotentiaalille kuin pinta- että pohjavesiriskille. BAT-oppaan mukaisen riskipisteityksen perusteella Hietakaulan ampumaradan riskitasoksi on määritetty perustaso, joka luokitellaan matalan ympäristöriskin kohteeksi. Riskipisteitykseen perustuvat taso perustuu kuitenkin osaksi teoreettisiin laskennallisiin olettamuksiin. ELY-keskuksen mukaan todellisia ympäristövaikutuksia ei saada yksin selville teoreettisiin olettamuksiin perustuvilla laskennallisilla arvoilla. ELY-keskuksen mukaan todelliset ympäristövaikutukset voidaan todeta vain toteutuneilla näytteenottoilla ja jokaisen toiminnanharjoittajan, jonka toimintaan sisältyy riski ympäristön kuormittamisesta, tulee olla selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista.

ELY-keskuksen mukaan Hietalampeen johtavasta ojasta ja vähintään Hietalammen vedestä olisi tullut ottaa vesinäytteet, sillä jo ympäristölupahakemusta tehdessä oli tiedossa, että lampi on lähivirkistyskäytössä.

ELY-keskus pitää hyvänä, että vaikka BAT-oppaan mukaisen riskitason perusteella kohde on todettu matalan ympäristöriskin kohteeksi, on ympäristölupahakemuksessa esitetty pinta- ja pohjavedestä tarkkailua 6 vuoden välein otettavien näyttein. ELY-keskuksen pitää suunnitella hyvänä ja toiminnan ympäristövaikutuksien seurannan kannalta perusteltuna. ELY-keskus kuitenkin toteaa, että jotta tarkkailulla saadaan selville ampumaratatoimintojen todelliset ympäristövaikutukset, tulisi näytepisteet sijoittaa edustavampiin paikkoihin.

Suojelualueet ja suojeltavat lajit

Ampumaradan alue ei sisälly Natura 2000- suojelualueverkostoon eikä alueella tai sen vaikutusalueella ole perustettuja luonnonsuojelualueita, valtioneuvoston hyväksymiä

luonnonsuojeluohjelmiin kuuluvia alueita, luonnonsuojelulain (9/2023) 65 §:n mukaisia tiukasti suojeltuja luontotyypppejä eikä myöskään tiedossa olevia luonnonsuojeluasetuksen (1066/2023) liitteiden 1 ja 3 koko maassa rauhoitettujen eläin- ja kasvilajien esiintymiä, liitteiden 5 ja 6 esiintymis- tai havaintopaikkoja eikä luontodirektiivin (92/43/ETY) liitteiden II ja IV eläin- tai kasvilajien havaintopaikkoja.

Alueella tai sen läheisyydessä ei ole tiedossa olevia lintudirektiivin artiklassa 1 tarkoitettujen, luonnonsuojelulain 73 § nojalla rauhoitettujen suurten petolintujen pesäreviirejä.

Ampuradan eteläpuolella lähimmillään noin 50 metrin etäisyydellä sijaitsee soidensuojelun perusohjelmaan kuuluva alue; Elijärvenviia SSO120497. Ampumaradan länsipuolella noin 1,8 kilometrin etäisyydellä sijaitsee Natura-alue Kaltiojängänlehto sekä Kaakkoispuolella noin 2,6 kilometrin etäisyydellä Kirvesaapa.

Ampumaradan toiminnalla ei voida katsoa olevan merkittävästi heikentäviä vaikutuksia alueiden suojelun toteutumiseen.

Melu

Ympäristönsuojelulain mukaisesti luvittava toiminta ei saa aiheuttaa eräistä naapurussuhteista annetun lain (26/1920) (jatkossa naapuruussuhdelaki) 17 § 1. momentin tarkoittamaa kohtuutonta rasisitusta ja kohtuuton naapuruushaitta voi olla myös lupahakemuksen hylkäämisen peruste (YSL 49 §). Tarvittaessa toimintaa voidaan rajoittaa määräyksin tai edellyttää toiminnanharjoittaja vähentämään melua toimintaa harjoitettaessa parhaan käyttökelpoisen tekniikan periaatteen mukaisesti, siten, että luvanmyöntämisedellytykset täyttyvät.

Ampumaratatoiminnan aiheuttama tyypillisin naapuruussuhdelain aiheuttama haitta on toiminnasta aiheutuva melu. Haitan merkittävyys ja se, onko toiminnasta aiheutuva rasite naapuruussuhdelain tarkoittamalla tavalla kohtuuton, tulee aina arvioida tapauskohtaisesti.

Ampumaratojen luvitusta koskevan Ympäristöministeriön oppaan "Ampumaratojen ympäristölupa" 40/2023 mukaan melun kohtuuttomuuden arviointiin voidaan hyödyntää melutason ohjearvoja, melusta aiheutuvia terveysvaikutuksia sekä tapauskohtaista tietoa kyseisen toiminnan luonteesta. Ympäristönsuojelulain mukaisen ympäristöluvan myöntämisedellytyksiä ja toiminnan aiheuttamaa haittaa ja häiriötä arvioitaessa ei ole ratkaisevaa merkitystä sillä, onko naapuruussuhde alkanut aiemmin vai myöhemmin kuin haittaa ja häiriötä aiheuttava toiminta (YM opas 40/2023).

Valtioneuvoston päätöksellä 53/1997 annetut ampumaratamelun ohjearvot ovat ohjeellisia arvoja, joilla voidaan arvioida yleistä meluympäristöä ja tarvetta määräysten asettamiseksi, jotta voidaan välttää toiminnasta syntyvä kohtuuton rasisitus. Ohjearvoja tulee kuitenkin tulkita ja soveltaa aina tapauskohtaisesti toiminnan luonne huomioiden (VnP 53/1997 3 §). Vanhalle ampumaradalle ohjearvoja voidaan pitää tavoitearvoina ja uudelle toiminnalle yleisen hyväksyttävyyden lähtökohtana (YM opas 40/2023).

Tapauskohtaisesti soveltaessa voidaan lupamääräyksin asettaa joko ohjearvoa suurempi tai pienempi raja-arvo, kun harkinnassa huomioidaan ampumaratatoiminnan luonne sekä alueen todellinen tai suunniteltu käyttö ja merkitys. Mikäli ohjearvosta poiketaan, tulee poikkeaminen perustella kattavasti. Ympäristöministeriön oppaan 40/2023 mukaan tällaisia perusteita voivat olla mm. erittäin vähäinen laukausmäärä ja ampumatoiminnan ajallinen sijoittuminen aikaan, jolloin häiriö on vähäistä tai vaihtoehtoisessa tilanteessa runsas melulle altistuvien määrä ja laaja toiminta.

Ympäristöministeriön oppaassa 40/2023 todetaan terveyshaitasta seuraavaa: "Terveyshaitalla tarkoitetaan terveydensuojelulain (763/1994, TSL) 1 §:n mukaista ihmisessä todettavaa sairautta, muuta terveydenhäiriötä tai sellaisen tekijän tai olosuhteen esiintymistä, joka voi vähentää väestön tai yksilön elinympäristön terveellisyyttä. Ampumaratatoiminta voi aiheuttaa terveyshaittaa melun tai haitta-aineiden vaikutuksesta. Haitta arvioidaan aina tapauskohtaisesti. Esimerkiksi melun aiheuttamaa terveyshaittaa arvioitaessa on huomioitava meluemission voimakkuus (käytetyt ase ja patruunatyypit), melun kulkeutuminen (etäisyys, esteet, kasvillisuus), melun toistuvuus (ampumapäivät), melun kesto (päivittäinen käyttöaika) sekä melun esiintymisaika (yöaika, viikonloput, juhlapyhät, vuodenaika)."

Toiminnan luonnetta suhteessa melun ohjearvoihin ja terveysvaikutuksiin arvioidessa on suositeltavaa huomioida vuotuinen laukausten määrä, ammunnan ajoittuminen (päivä, viikko, viikonloppu, kuukausi, vuodenaika) ja kesto (häiriöaika), altistuvan alueen pääasiallinen käyttötarkoitus, altistuvien lukumäärä, mahdollisen melutason ohjearvon ylityksen merkittävyys sekä ohjearvon ylityksien toistuvuus (YM opas 40/2023).

Naapuruussuhdelain 17 § 2. momentin perusteella rasituksen kohtuuttomuutta arvioidessa on otettava huomioon paikalliset olosuhteet, rasituksen muu tavanomaisuus, rasituksen voimakkuus ja kesto, rasituksen syntymisen alkamisajankohta sekä muut vastaavat seikat.

Melun aiheuttaminen on YSL 5 §:n tarkoittamaa ympäristön pilaamista, jos se aiheuttaa ympäristön yleisen viihtyisyyden vähentymistä, terveyshaittaa tai vahinkoa tai haittaa omaisuudelle tai sen käytölle. YSL 52 §:n mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset pilaantumisen ehkäisemiseksi. Melua on rajoitettava vähintään niin paljon, ettei melusta aiheudu naapuruussuhdelain 17 § 1 momentin tarkoittamaa kohtuutonta rasitusta (YSL 49 §:n luvanmyöntämisedellytykset) melulle alltiissa kohteessa. Lisäksi melua on vähennettävä toimintaa harjoitettaessa parhaan käyttökelpoisen tekniikan periaatteen mukaisesti.

Lupaviranomainen voi antaa hyväksyttävien melutasojen alittamiseksi määräyksiä mm. raja-arvoista, terveyshaitan minimoimisesta, radan käytön aikarajoituksista, melun ja meluntorjuntatoimenpiteiden arvioimisesta tarvittaessa sekä melutilanteen tarkkailusta. Määräysten antamisessa tulee huomioida tekniset ja toiminnalliset mahdollisuudet vähentää melua sekä toimenpiteiden kohtuullisuus.

Kyseessä olevassa Keminmaan riistahoitoyhdistyksen ja Pohjolan Ampujat ry:n hakemuksessa on esitetty, ettei hakemuksessa ole tarkasteltu toiminnan meluvaikutuksia. Melutarkastelua ei ole tehty.

Lähimmät häiriintyvät kohteet ovat alueeseen rajautuva soidensuojelun perusohjelmaan kuuluva alue "Elijärvenviia" (SSO120497), loma-asumiseen käytettävät rakennukset 500 metrin etäisyydellä ja vakituiseen asumiseen käytettävä rakennus 540 metrin etäisyydellä.

*Hakemuksessa esitetään, että kyseisellä toiminnalla on hirvi- ja luodikkoratoja lukuun ottamatta ympäristöluja. Hakemuksessa on esitetty, että trap- ja skeet ratojen ampu-
masuuntaa käännetään pois päin asutuksesta, joten niiden asutukselle aiheuttama melu ei lisäännny vaan vähenee. Hakija viittaa Meri-Lapin ympäristöpalveluiden kanssa käytyyn puhelinkeskusteluun, jossa on hakijan esittämän mukaan todettu, ettei melu-
selvityksen tekemiselle ei ole tarvetta, koska kyseessä on kauan kyseisellä paikalla ollut toiminta, eikä sen aiheuttamasta melusta ole tullut valituksia (20.9.2024).*

Hakemuksen liitteenä olevasta ympäristölupamenettelylain mukaisesta päätöksestä 7.5.1996 (Ymp. Ltk 7.5.1996 § 34) ilmenee, että ampumarata-alueella on tehty ympäristömeluselvitys 2.2.1993. Ympäristömeluselvityksessä on todettu, että skeet-ampumamelun taso on mallilaskelman perusteella ollut lähimmällä häiriintyvällä kohteella 88,1 dB(AI) ja trap-radon melutaso 74,6 dB(AI). Päätöksessä on lisäksi todettu, että ympäristölautakunta on teettänyt alueella meluselvityksen vuonna 1994. Päätöksen mukaan hakija on teettänyt haulikoratojen ympäristömelun vaimennussuunnitelman (23.9.1995), jossa on todettu seuraavaa: "Selvitys osoittaa, että tavoitteeksi asetettuun 65 dB(AI)-tasoon pääseminen edellyttäisi ampumasuunnan kääntämistä pois päin asutuksesta, so. Lännen-lounaan välille ja vähintään noin 4,5, m korkean meluaidan tai vallin rakentamista skeetradan ampumapaikkojen taakse. Trapradalla tulnaisiin toimeen hieman matalammalla meluaidalla. Meluaidan minimikorkeus riippuu mm. sen harjan etäisyydestä ampumapaikkoihin." Suunnitelman mukaiset meluntorjuntatoimenpiteet on edellytetty päätöksessä toteutettavaksi 31.12.1998 mennessä. Hakemuksesta ei selkeästi ilmene, onko meluntorjuntatoimenpiteitä toteutettu suunnitelman mukaisesti tai niiden vaikuttavuutta todennettu mallintamalla tai mittauksin. Liitteenä olevista asemakuvista ilmenee, että alueella on meluseiniä ja sivuvalleja.

Hakemuksessa ei ole selvitetty tai esitetty selvittäväksi melutasoa soidensuojelun perusohjelmaan kuuluvalla alueella (Elijärvenviia (SSO120497)), vaikka hakemuksen mukaan melupäästö tulee kohdistumaan pääasiassa alueen suuntaan. Elijärvenviia sijoittuu hyvin lähelle ampumarata-alueita. Asiassa on syytä huomioda, että alue sisältyy ympäristöministeriön asetusvalmisteluhankkeeseen Länsi-Lapin alueelle perustettavista luonnonsuojelualueista (YM015:00/2022). Valtioneuvoston päätöksen ampumaratamelun ohjearvoista (VnP 53/1997) mukaan ohjearvo luonnonsuojelualueille kohdistuvasta melutasosta on 60 dB (LA_{max}).

Hakija ei ole esittänyt toimenpiteitä melupäästöjen vähentämiseksi. Hakija on esittänyt, että ampumaradan melupäästöä tullaan tarkkailemaan laukaussäätien perusteella. ELY-keskus huomauttaa, että meluvaikutuksia ei ole mallintamalla havainnoitu tai mitattu lähimmillä häiriintyvillä kiinteistöillä nykytilanteessa tai esitetty havainnoitavaksi luvan muuttamisen jälkeen. Siten ei ole hakemuksen perusteella tiedossa, kuinka merkittävää poikkeamista ampumaratamelun ohjearvoista (VnP 53/1997) mahdollisesti haetaan. Toiminnanharjoittajaa (hakija) koskee ympäristönsuojelulain 6 §:n mukainen selvilläolovelvollisuus, jonka mukaan toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja niiden hallinnasta sekä haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista.

ELY-keskuksen näkemyksen mukaan ampumaratatoiminnan melupäästöt on mitattava tai mallinnettava vähintään kertaluontoisesti, jotta voidaan varmistua siitä, ettei toiminta aiheuta lähimmissä häiriintyvissä kohteissa ympäristönsuojelulain 49 §:n 1. momentin 5) kohdan mukaista seurausta.

Mittaukset tai mallinnus on ELY-keskuksen näkemyksen mukaan syytä edellyttää tehtäväksi ympäristönsuojelulain 52 §:n ja 62 §:n perusteella annettavien määräyksien. Mittaukset on syytä havainnoida tai mallinnuksessa vähintään huomioitava melutaso lähimmissä melulle altistuvissa kohteissa suojelualueella ja ampumarataa lähimpinä olevien loma- ja asuinrakennusten pihapiirissä. Mittausten tai mallinnuksen tekijällä on oltava riittävä asiantuntemus ja mittaukset on tehtävä todellisissa ammuntilanteissa ympäristöministeriön ampumaratamelun mittausohjeen (61/1999) mukaisesti kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen hyväksymällä tavalla.

Jos meluselvityksessä todetaan, että melutason ohjearvot lähimmissä häiriintyvissä kohteissa ylittyvät, toiminnanharjoittajan tulisi esittää kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle toimenpiteet, joilla melua häiriintyvissä kohteissa voidaan rajoittaa riittävästi

tai tarvittavat perusteet ohjearvoista poikkeamiseksi. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voisi antaa saatujen mittaustulosten perusteella tarkentavia ohjeita ja määräyksiä toiminnasta aiheutuvan melun rajoittamisesta tai arvioida tarvittaessa ampumaratamelun ohjearvoista poikkeamisen hyväksyttävyyttä.

Mikäli toiminta muuttuu (esim. ampumasuunnan muutos, laukausmäärien merkittävä kasvu nykyisestä, lajiratojen määrän kasvu, radalla käytettävien asetyyppien muutos ja/tai toiminta muuttuu muulla tavoin merkittävästi) tai toiminnasta saapuu haittailmoituksia, tulee toiminnan meluvaikutuksia ja tarvittavia meluntorjuntatoimenpiteitä tarvittaessa arvioida uudelleen.

ELY-keskuksen näkemyksen mukaan edellä mainitut seikat huomioiden hakemuksen mukaisen toiminnan osalta toimitetun hakemuksen perusteella ei voida luotettavasti arvioida, onko toiminnalle ympäristönsuojelulain 49 §:n 1. momentin 5) kohdan mukaista luvan myöntämisen estettä.

Yhteenvedo

Lapin ELY-keskus toteaa, että lausuntopyynnön mukaisen ympäristölupahakemuksen osalta alueen kaavatilanne, suojelualueet ja suojeltavat lajit eivät aiheuta ympäristönsuojelulaissa tarkoitettua luvan myöntämisen estettä, kunhan lupahakemukseen liittyvässä harkinnassa ja ratkaisussa huomioidaan edellä lausunnossa esitetyt asiat.

Lapin ELY-keskuksen näkemyksen mukaan hakemuksessa ei ole riittävästi selvitetty virkistyskäytössä olevaan Hietalampeen taikka alueen pohjaveteen kohdistunutta kuormitusta taikka pohjaveden nykytilaa, toiminnan meluvaikutuksia eikä laskennallisten tai puuttuvien selvitysten perusteella voida arvioida, täytyvätkö luvan myöntämisedellytykset ympäristönsuojelulain 49 §:n 1. momentin kohtien 1) - 3) tai 5) osalta.

Lisäksi Lapin ELY-keskus toteaa, että haulikkoampumaradan toiminta on päällekkäistä jo luvitetun vesilain ja maa-ainelain mukaisen maa-ainesten ottotoiminnan kanssa kiinteistöllä 241-402-22-17, johon Pohjolan Ampujat ry on antanut suostumuksensa. Asia on Lapin ELY-keskuksen näkemyksen mukaan selvitettävä ennen ampumaradan ympäristölupahakemuksen ratkaisua (YSL 11 §).

Lapin ELY-keskuksen näkemyksen mukaan hakijan tulisi täydentää hakemustaan tässä lausunnossa esille nostettujen asioiden osalta, jotta hakemukseen liittyvässä lupaharkinnassa voidaan luotettavasti arvioida, aiheutuuko toiminnasta ympäristönsuojelulain 17 §:ssä kiellettyä vaikutusta, onko ympäristölupaan liittyvässä harkinnassa annettava asiassa esimerkiksi ympäristönsuojelurakenteita koskevia määräyksiä ja täytyvätkö luvan myöntämisedellytykset. ”

Vastine lausuntoihin

Meri-Lapin ympäristöterveysvalvonnan lausunnon johdosta hakija on antanut vastineen 27.3.2025.

” Lausunnossaan ympäristöterveysvalvonta suosittelee selvittämään ampumaratatoiminnassa ympäristöön vapautuvien haitta-aineiden pitoisuuden Hietalammissa. Hakija teettää tutkimuksen, johon kuuluu lammen vedenlaadun tutkiminen ampumaratatoimintaa kuvaavien haitta-aineiden osalta, ja täydentää hakemustaan sen tuloksilla sekä niistä tehdyillä johtopäätöksillä.

Terveydensuojeluviranomainen toteaa lausunnossaan, että ”meluhaittaa arvioitaessa on otettava huomioon myös asumisterveysasetuksen (545/2015) 12 §:ssä asetetut asunnon sisätilojen päiväajan keskiäänitasojen toimenpideraja-arvot 35 dB asuinhuoneissa ja oleskelutiloissa sekä 40 dB muissa tiloissa.” Terveydensuojeluviranomaisen lausunnossa viitataan terveydensuojelulakiin ja sen edellyttämiin toimiin. Luvanhakija muistuttaa, että käsiteltävä ympäristölupahakemus on Ympäristöministeriön hallinnon-alaa. Täten hakemuksessa noudatetaan kyseisen hallinnonalan laatimia säädöksiä. Ympäristöministeriön hallinnonalalla on säädetty ampumamelun ohjearvoista ainoastaan valtioneuvoston päätöksessä (53/1997).”

Lapin ELY-keskuksen lausunnon johdosta hakija on antanut vastineen 27.3.2025.

”Kaavoitus ja alueen käyttö

Lausunnossaan Lapin ELY-keskus toteaa, että Länsi-Lapin maakuntakaavassa hankealueen eteläpuolelle, hakemuksen mukaiselle ampumasuunnalle, on osoitettu ulkoilureitti sekä moottorikelkkailureitin yhteystarve -merkinnät ja, että 150 m taulupaikkojen taakse tehtävän taustavallin suunnittelussa on varmistettava, ettei muutos vaikeuta maakuntakaavassa osoitetun ulkoilureitin ja moottorikelkkareitin yhteystarpeen toteutumista. Radan muutos toteutetaan siten, että siitä ei aiheudu turvallisuusriskiä tai esitettyä ulkoilureitin ja moottorikelkkareitin toteuttamiselle. Hakija haluaa tuoda esille, että turvallisuusasioista ei määrätä ympäristöluvassa vaan Poliisihallituksen myöntämässä ampumarataluvassa.

Maa-ainestenotto ampumaradan vaikutusalueella

Lapin ELY-keskus toteaa, että ”haulikkoampumaradan toiminta on päällekkäistä jo luvitetun vesilain ja maa-ainelain mukaisen maa-ainesten ottotoiminnan kanssa kiinteistöillä 241-402-22- 17, johon Pohjolan Ampujat ry on antanut suostumuksensa. Asia on Lapin ELY-keskuksen näkemyksen mukaan selvitettävä ennen ampumaradan ympäristölupahakemuksen ratkaisua (YSL 11 §).” Kyseinen kiinteistö on Pohjolan Ampujien omistama. Yksityishenkilö on tehnyt Pohjolan Ampujien nimissä sopimuksen kiinteistön sisällyttämisestä maa-ainestulupahakemukseen. Kyseisellä henkilöllä ei ole tai ole ollut yhdistyksessä nimenkirjoitusoikeutta, eikä yhdistyksen sääntöjen mukaan yksi ihminen edes voi allekirjoittaa yhdistyksen nimissä sopimusta, vaan siihen tarvitaan puheenjohtaja ja sihteeri. Kyseinen sopimus on siten mitätön. Myös kiinteistöä 241-402- 11-26 koskevan sopimuksen kohdalla on sama tilanne. Lisäksi hakija on ostanut osan kiinteistöstä 241-407-11-78, jolle voi levitä hauleja (lupahakemuksen kuva 23.). Ilman nimenomaista lupaa toisen kiinteistöltä ei saa myydä maa-ainesta, joten toiminat eivät ole päällekkäisiä. AVI:n Kemin ajotilaukselle antaman päätöksen (Dnro PSAVI/334/2022) mukaan Ajotilaus omistaa kyseiset kiinteistöt, mutta tämä ei pidä paikkaansa. Lisäksi Kemin Ajotilaus on saman päätöksen perusteella hakemuksessaan väittänyt, että heidän toiminnallaan ei ole vaikutusta ampumaradan toimintaan, mutta suunnitellusti toteutuessaan se olisi todellisuudessa lopettanut haulikkoammunnan kokonaan. Tämä paikkaansa pitämätön arvio ja mitättömät sopimukset toisten omistamista kiinteistöistä tai toisten omistamien kiinteistöjen väittäminen omiksi olisi pitänyt olla asioita, jotka huomioidaan maa-ainestuluvan ja vesilain mukaisen luvan myöntämisessä eikä vasta nyt käsiteltävässä ampumaradan ympäristöluvan muutosprosessissa. Ampumaradalla oli tuolloinkin voimassa oleva ympäristölupa, mutta se ei turvannut toimintaa, vaan maa-ainestulua voitiin myöntää päällekkäin ampumaradan luvan kanssa. Meri-Lapin ympäristöpalveluiden kanssa 10.3.2025 käydyn keskustelun perusteella toimintojen päällekkäisyydet selvitetään toiminnanharjoittajien ja

viranomaisten kanssa ja tarvittaessa maa-aineslupaa ja vesilain mukaista lupaa muutetaan ennen kuin ampumaradan muutoshakemuksesta tehdään päätös.

ELY-keskus toteaa, että ”kiinteistöltä 241-402-22-16 ja 241-402-22-15 otetut maa-ainekset sekä suunnitellun kiinteistön 241-402-22-17 ja kiinteistön 241-402-11-26 ottoalueen maaperä on ampumaratatoiminnan vaikutusalueen osalta syytä edellyttää tutkittavaksi.” Kiinteistölle 241-402-22-17 ammutaan jatkossakin hauleja, eikä siltä tulla maata ottamaan, joten sen osalta selvittäminen ei ole tässä vaiheessa tarpeen. Kiinteistön 241-402-22-15 maata on kaivettu ainakin vuosien 2021 ja 2024 välillä ja kiinteistön 241-402-22-16 aluetta ainakin vuosien 2006-2011 ja 2021-2024 välillä. Näiden alueiden pilaantuneisuuden selvittämisen osalta ollaan jo myöhässä, eikä niiltä todennäköisesti löydy enää merkittäviä haitta-ainemääriä. Kiinteistön 241-402-11-26 osalta pilaantuneisuus on todennäköisesti vielä mahdollista selvittää. Kyseisellä kiinteistöllä on ollut ampumapaikat, mutta sille ei ole toiminnan aikana ammuttu hauleja. Ampumaradan toiminta on ollut sekä AVI:n, ELY:n että kunnan tiedossa jo maa-aineslupan ja vesilain mukaisen luvan käsittelyn aikana, joten asia olisi pitänyt huomioida tässä yhteydessä. Toisekseen maa-aineksen ottotoiminta on ELY:n valvoma toimintaa, joten valvovan viranomaisen olisi tullut havaita luvitusprosesseissa tai viimeistään valvoessaan toimintaa, että maa-aineksen ottamista tapahtuu haulien leviämisalueelta.

ELY-keskus toteaa, ”ettei haulikkoampumaradan toimintaa voida toteuttaa alueella, josta on tarkoitus ottaa maa-aineksia markkinoille saatettavaksi ja johon on maa-ainesten ottosuunnitelman perusteella tarkoitus kaivaa lampi.” Hakemuksessa on esitetty, miten haulikkoradan toiminta järjestetään niin, ettei hauleja leviä kuin toiminnanharjoittajien omistamille kiinteistöille ja pienelle osalle toiminnanharjoittaman vuokraamaa kiinteistöä 241-402-11-28, jolle ei ole maanottolupaa. Toisten omistamalta kiinteistöltä ei saa ottaa maa-aineksia ilman nimenomaista lupaa tai kaivaa niille lampia, joten toiminnot eivät ole päällekkäin. Maa-aineslain ja vesilain mukaisia lupia tulee tarvittaessa muuttaa, jotta ne ulottuvat vain kyseisen toimijan hallitsemille kiinteistöille.

Päästöt pintavesiin, maaperään ja pohjavesiin

Lausunnossaan Lapin ELY-keskus toteaa, että hakemuksessa esitetty riskipisteitys perustuu osaksi teoreettisiin oletuksiin, eikä todellisia ympäristövaikutuksia saada selville kuin näytteenotoilla. Hakija on ELY-keskuksen kanssa asiasta samaa mieltä ja muistuttaa, että alueella on otettu teoreettisen tarkastelun tueksi myös pohjavesinäytteitä maa-aineksenottotoiminnan tarkkailun yhteydessä. Teoreettiseen tarkasteluun perustuva ohje riskiarvioinnista on laadittu Ympäristöministeriössä (Ampumaratojen ympäristövaikutusten hallinta -opas (Ympäristöministeriö 2014)) ja on yleisesti hyväksytty käytäntö ampumaratojen lupaprosesseissa. Ympäristöministeriö on laatinut ohjeistuksia selkeyttämään, helpottamaan ja yhdenmukaistamaan lupaprosesseja. Hakemuksen teossa on noudatettu BAT-opasta lukuun ottamatta sitä, että pohjavesinäytteiden lisäksi olisi tullut sen mukaan ottaa myös pintavesinäytteitä ja sedimenttinäytteitä.

ELY-keskus toteaa, että (nykyisten) ”pohjaveden havaintoputkien sijainnit on suunniteltu ainoastaan maa-ainestenottotoiminnan vaikutusten tarkkailemiseksi (mm. pinnantasot, virtaussuunta, vaikutukset suojelualueeseen) ja että ne ”eivät sijaitse toiminnan (ja jatkossa myös toiminnan tarkkailun) kannalta edustavissa paikoissa.” Tämä on totta. Pohjavesiputkien sijainnit eivät ole parhaat mahdolliset ampumaradan vaikutusten tarkkailun suhteen. BAT-oppaan (Ympäristöministeriö 2014) mukaan kyseisellä ampumaradalla ei olisi tarvetta tarkkailla pohjavettä. Alueen maaperä on kuitenkin hyvin vettä läpäisevää, joten tarkkailu voi olla perusteltua. Hakija täydentää hakemustaan uudella tarkkailusuunnitelmalla, kun on ensin toteuttanut radan ympäristössä lisätutkimuksia.

ELY-keskuksen mukaan ”Hietalampeen johtavasta ojasta ja vähintään Hietalammen vedestä olisi tullut ottaa vesinäytteet, sillä jo ympäristölupahakemusta tehdessä oli tiedossa, että lampi on lähivirkistyskäytössä.” Näin olisi myös BAT-oppaan (Ympäristöministeriö 2014) mukaan pitänyt toimia. Hietalampeen haulien leviämisalueen poikki johtava oja oli ratakäynnillä 20.6.2023 alaosiltaan täysin kuiva, joten siitä ei välttämättä saa otettua näytettä, mutta kevään tai syksyn ylivirtaamakautena se saattaa onnistua. Hakija tutkituttaa lammen ja mahdollisuuksien mukaan siihen johtavan ojan vedenlaadun ja täydentää hakemustaan niiden analyysituloksilla ja niistä tehdyillä johtopäätöksillä. Tutkimussuunnitelmasta pyydetään näkemystä ELY-keskukselta ja kunnalta ennen tutkimusten toteuttamista. Tutkimussuunnitelma on liitteenä 3.

Lisäksi ELY-keskus toteaa, että se pitää esitettyä tarkkailua hyvänä, mutta ”jotta tarkkailulla saadaan selville ampumaratatoimintojen todelliset ympäristövaikutukset, tulisi näytepisteet sijoittaa edustavampiin paikkoihin.” Hakija täydentää hakemustaan uudella tarkkailusuunnitelmalla, kun on ensin toteuttanut radan ympäristössä lisätutkimuksia.

Melu

ELY-keskuksen mukaan hakemuksesta ei käynyt selvästi ilmi, onko voimassa olevassa ympäristölupapäätöksessä edellytetyt meluntorjuntatoimenpiteet toteutettu ja onko niiden vaikuttavuutta todennettu mallintamalla tai mittauksin. Tämä on jäänyt hakemuksessa huonosti esitetyksi. Haulikkoratojen ampumapaikkojen taakse on rakennettu luvan mukaiset meluaidat, jotka on esitetty lupahakemuksen liitteissä A ja B. Niiden vaikuttavuutta ei kuitenkaan ole selvitetty.

ELY-keskuksen näkemyksen mukaan ”ampumaratatoiminnan melupäästöt on mitattava tai mallinnettava vähintään kertaluontoisesti, jotta voidaan varmistua siitä, ettei toiminta aiheuta lähimmissä häiriintyvissä kohteissa ympäristönsuojelulain 49 §:n 1. momentin 5) kohdan mukaista seurausta.” ja ”Mittaukset tai mallinnus on ELY-keskuksen näkemyksen mukaan syytä edellyttää tehtäväksi ympäristönsuojelulain 52 §:n ja 62 §:n perusteella annettavien määräyksien.” Meluselvityksestä on käyty ampumaratatoimintaa valvovan viranomaisen kanssa keskusteluja hakemuksen teon yhteydessä. Viranomainen ei pitänyt meluselvitystä tarpeellisena. Hakija teettää meluselvityksen ja täydentää sillä hakemustaan.

ELY-keskus kirjoittaa lausunnossaan: ”hakemuksen liitteenä olevasta ympäristölupamenettelylain mukaisesta päätöksestä 7.5.1996 (Ymp. Ltk 7.5.1996 § 34) ilmenee, että ampumarata-alueella on tehty ympäristömeluselvitys 2.2.1993. Ympäristömeluselvityksessä on todettu, että skeet-ampumamelun taso on mallilaskelman perusteella ollut lähimmällä häiriintyvällä kohteella 88,1 dB(AI) ja trap-radon melutaso 74,6 dB(AI).” Päätöksessä on lisäksi todettu, että ympäristölautakunta on teettänyt alueella meluselvityksen vuonna 1994. Päätöksen mukaan hakija on teettänyt haulikkoratojen ympäristömelun vaimennussuunnitelman (23.9.1995), jossa on todettu seuraavaa: ”Selvitys osoittaa, että tavoitteeksi asetettuun 65 dB(AI)-tasoon pääseminen edellyttäisi ampumasuunnan kääntämistä pois päin asutuksesta, so. Lännen-lounaan välille ja vähintään noin 4,5, m korkean meluaidan tai -vallin rakentamista skeetradan ampumapaikkojen taakse. Trapradalla tulnaisiin toimeen hieman matalammalla meluaidalla.” Vuosina 1993 ja 1994 toteutettujen meluselvitysten aikaan haulikkorata sijaitsi eri paikassa kuin nykyiset trap- ja skeet-radat (ks. hakemuksen liite A). Ympäristömelun vaimennussuunnitelman (23.9.1995) mukaisesti haulikkorata siirrettiin ampumarata-alueen toiselle laidalle vuonna 1997, ampumasuunta käännettiin ja rakennettiin meluseinät.

Muilta osin hakijalla ei ole kommentoitavaa Lapin ELY-keskuksen lausuntoon. ”

Hakija on toimittanut lausuntojen johdosta täydennyksen hakemukseen 23.10.2025. Täydennyksen sisältämät tiedot on esitelty luvan kertoelmasosassa.

Lapin ELY-keskus on kommentoinut täydennystä 10.12.2025 seuraavasti:
”Täydennyksessä on esitetty melumallinnuksen tuloksena meluntorjuntatoimenpiteitä ja täydennyksessä esitetyn perusteella toteuttamalla täydennyksessä esitetyt meluntorjuntatoimenpiteet (valli) toiminnasta ei aiheutuisi ennalta arvioiden kohtuutonta rasitusta. Hakijan esittämät toimet on hyvä vahvistaa määräyksin.

Tehdyillä pinta- ja pohjavesitutkimuksilla on saatu tarkentavaa tietoa ampumaradan ympäristövaikutuksista ja näiden perusteella on päädytty nostamaan ampumaradan riskipisteystystä ja muuttamaan tarkkailusuunnitelmaa siten, että mahdollisia ympäristövaikutuksia tai haitta-aineiden pitoisuuksien muutoksia voidaan nyt paremmin seurata. ELY-keskus pitää tehtyjä tutkimuksia ja annettua täydennystä riittävänä eikä näe tarvetta lausua asiassa enempää.”

Lausuntojen johdosta tehdyt muut toimenpiteet

Lapin ELY-keskuksen lausunnon johdosta Keminmaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on tarkastellut Hietakaulan alueen lupatilannetta. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on myöntänyt Kemin Ajotilaus Oy:lle maa-aineluvan muutospäätöksen (MELAYMP 16.09.2025 § 80, dnro 3112/11.01.00.05/2023). Lupamääräyksiä on muutettu ottamisalueen osalta niin, että ampumaratatoiminnalle varattu alue on rajattu pois maa-ainesten ottamisalueen suunnitelma-alueesta. Lupamääräyksiä on tarkennettu muutetun ottamisalueen rajauksen sekä ampumarata-alueen vaikutusalueelta otettavan maa-aineksen tutkimiseksi ja maaperän pilaantumisen selvittämiseksi, sekä lisätty vaatimus toiminnan lopettamisaikana, eli ennen maisemointitöiden aloittamista, ampumaradan vaikutusalueella olleilta kiinteistöiltä tehtäväksi maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvio.

RATKAISUOSA (YSA 15 §)

Viranomaisen ratkaisu (YSL 11, 48, 49 §)

Meri-Lapin ympäristölautakunta on tutkinut muutoshakemuksen ja muuttaa Keminmaan kunnan ympäristölautakunnan myöntämää ympäristölupaa (7.5.1996 § 34) Hietakaulan ampumaradan toiminnalle alla kuvatulla tavalla. Toimintaa tulee harjoittaa lupahakemuksessa esitetyn mukaisesti ja tässä päätöksessä annettujen lupamääräysten mukaisesti siinäkin tapauksessa, että hakemuksessa esitetty olisi ristiriidassa lupamääräysten kanssa.

Lupamääräykset

1. Toimintaa voidaan harjoittaa ampumarata-alueella tiloilla Hirvi 241-402-11-40, KARJULA I 241-402-11-26, KARJULA 241-402-11-17, Ampuma 241-402-22-18 sekä tilalla Aurora 241-402-11-38, jonka käytöstä on sovittu maanomistajien kanssa. (YSL 11, 52 §)

2. Ympäristölupa kattaa seuraavat ampumaradalla olevat radat: hirvirata, luodikkorata, pienoiskiväärirata, pistoolirata, skeet-rata ja trap-rata sekä näille tehtävät muutostyöt. Luodikkoradalla taulupaikkojen ja niiden taustavallin suunnittelussa ja toteuttamisessa on huomioitava, että sillä ei tule ole vaikutusta läheisen ulkoilureitin ja moottorikelkkareitin yhteystarpeen toteutumiseen. Ampumaradan alueelle ei saa tuoda eikä hyödyntää jätteiksi luokiteltavia materiaaleja. Ampumaradalla saa ampua hakemuksen mukaisilla aseilla eli haulikoilla, pistooleilla, pienoiskivääreillä ja kivääreillä. Alueella ei saa harjoittaa muuta kuin ampumaratatoimintaa. (YSL 6, 7, 52 §, JL 12, 13 §)
3. Radoilla saa ampua vuosittain yhteensä enintään 45 000 laukausta vuodessa. (YSL 16, 17, 49, 52, 66 §)
4. Ampumatoiminta radalla on sallittua ennen meluntorjuntatoimenpiteiden valmistumista seuraavasti: hirvi- ja luodikkoradalla maanantaista perjantaihin klo 10-19 välisenä aikana, lauantaisin klo 10-18 välisenä aikana, sunnuntaisin klo 12-18 välisenä aikana sekä muilla lajiradoilla maanantaista sunnuntaisiin klo 10-21 välisenä aikana, pois lukien muut pyhäpäivät. Meluntorjuntatoimenpiteiden valmistuttua sallitut toiminta-ajat ovat seuraavat: hirvi- ja luodikkoradalla maanantaista perjantaihin klo 10-21 välisenä aikana, lauantaisin klo 10-18 välisenä aikana, sunnuntaisin klo 12-18 välisenä aikana sekä muilla lajiradoilla maanantaista sunnuntaisiin klo 10-21 välisenä aikana, pois lukien muut pyhäpäivät. Ampumaradan sallitut käyttöajat on oltava nähtävillä rata-alueella. (YSL 49, 52 §, NaapL 17 §)

Melua koskevat lupamääräykset

5. Toiminnassa tulee noudattaa lupamääräyksen 4 mukaisia toiminta-aikoja häiritsevän melun haitallisten vaikutusten ehkäisemiseksi. Toiminnasta syntyvä melu ei saa ylittää A-painotettuna enimmäistasona impulssiakavakiolla määritettyä arvoa 65 dB (L_{Amax}) asumiseen käytettävillä alueilla eikä 60 dB (L_{Amax}) loma-asumiseen käytettävillä alueilla, lukuun ottamatta loma-asuntoja osoitteissa [REDACTED] sekä asuinrakennuksia osoitteissa [REDACTED] (YSL 49, 52 §, NaapL 17 §)
6. Alueella tulee toteuttaa meluntorjuntasuunnitelman mukaiset rakenteet kolmen vuoden kuluessa luvan myöntämisestä, eli 30.6.2029 mennessä. Meluntorjuntarakenteet käsittävät hirviradan vasemman sivuvallin korottamisen harjakorkeuteen +41,5 m mpy sekä kyseisen sivuvallin jatkamisen kolme metriä taaemman ampumakatoksen takalinjan takapuolelle. Tarkempi suunnitelma meluntorjuntarakenteen sijainnista sekä siinä käytettävästä maa-aineksesta tulee esittää valvontaviranomaiselle hyvissä ajoin ennen rakentamistoimenpiteeseen ryhtymistä. Ampumaradan alueelle ei saa tuoda eikä hyödyntää jätteiksi luokiteltavia materiaaleja. (YSL 7, 14, 49, 52 §, NaapL 17 §, JL 12, 13 §)
7. Alueella tulee säilyttää melun leviämistä ehkäisevät rakenteet. Rakenteiden kunto on tarkistettava säännöllisesti ja rakenteita on ylläpidettävä niin, ettei niiden ääntä vaimentava vaikutus heikkene. Tarvittaessa toiminnanharjoittajan tulee korjata olemassa olevia tai rakentaa uusia melun leviämistä

ehkäiseviä rakenteita, mikäli se katsotaan tarpeelliseksi esimerkiksi siinä tapauksessa, mikäli Eljäjärvenviia perustetaan luonnonsuojelualueeksi. (YSL 7, 49, 52 §, NaapL 17 §)

8. Ampumaradan kiinteistöllä oleva puusto on säilytettävä niiltä osin kuin puustoa ei ole tarpeen kaataa ratarakenteiden, muiden radan toimintojen tai radan turvallisen käytön vuoksi. (YSL 49, 52 §, NaapL 17 §)
9. Ilmoitukset ja yhteydenotot häiritsevistä melusta sekä mahdollisesti seuranneet toimenpiteet on kirjattava vuosiraporttiin. (YSL 6-8, 52, 62 §, NaapL 17 §)
10. Valvontaviranomainen voi tarvittaessa määrätä toiminnanharjoittajan suorittamaan melumittauksia toiminnasta aiheutuvan melutason todentamiseksi. Melumittausten tekeminen voi olla tarpeen mm. melua koskevien valitusasioiden johdosta, radalla tapahtuvien rakenteellisten muutosten yhteydessä tai mikäli on syytä epäillä melutason ylittävän lähimmissä häiriintyvissä kohteissa valtioneuvoston päätöksessä (53/1997) esitetyt ampumaratojen aiheuttaman melutason ohjearvon tai asumisterveysasetuksessa (545/2015) asetetut asunnon päiväajan keskiäänitasojen toimenpideraja-arvon. Melumittaukset on tehtävä ympäristöministeriön ampumaratamelun mittausohjeen (61/1991) mukaisesti. (YSL 6-8, 14, 52, 62, 142 §, NaapL 17 §)

Jätteitä ja jätehuoltoa koskevat lupamääräykset

11. Ampumarata-alue ja sen lähiympäristö tulee pitää siistinä ja siivota tarvittaessa. Lähiympäristön roskaantuminen on tarkastettava vähintään kerran vuodessa. (YSL 6-8, 15-17, 49, 52, 58, 62 §: JL 13, 72, 73 §)
12. Toiminnassa syntyvät jätteet on varastoitava niin, ettei niistä aiheudu epäsiisteyttä, roskaantumista, hajuhaittaa, pilaantumisen vaaraa maaperälle tai pohjavedelle eikä muutakaan haittaa ympäristölle. Jätteiden keräyksessä, lajittelussa ja muussa jätehuollossa on noudatettava Perämeren jätelautakunnan jätehuoltomääräyksiä. Eri jätelajit on lajiteltava, varastoitava toisistaan erillään ja toimitettava asianmukaiset luvat omaavalle jätteen vastaanottajalle ja käsittelijälle.

Jätteiden määrästä ja kuljetuksista on pidettävä kirjaa ja vuosittaiset jätemäärät tulee esittää jakeittain vuosiraportissa. (YSL 7, 16, 17, 52, 58, 62 §, JL 13, 15, 72, 73 §)

Häiriötilanteisiin varautuminen ja niissä toimiminen

13. Poikkeuksellisissa tilanteissa, joista voi olla vaaraa tai haittaa ympäristölle tai terveydelle, on välittömästi ryhdyttävä torjuntatoimiin, joilla vaara pilaantumisen leviämisestä saadaan poistettua. Häiriöstä johtuvaa päästöä aiheuttava toiminta on keskeytettävä heti ja häiriö on korjattava ennen toiminnan jatkamista. Luvanhaltijan tulee huolehtia siitä, että alueella toimivilla henkilöillä on tiedossaan toimintaohjeet maaperän ja pohjaveden pilaantumisen vaaraa aiheuttavien onnettomuus- ja vahinkotilanteiden varalta.

Häiriötapauksesta on ilmoitettava valvontaviranomaiselle mahdollisimman pian. Tapahtuman laadun mukaan on tarvittaessa ilmoitettava pelastusviranomaiselle ja terveydensuojeluviranomaiselle. (YSL 7, 15-17, 20, 49, 52, 62, 133 §)

Paras käyttökelpoinen tekniikka ja ympäristön kannalta paras käytäntö

14. Toiminnanharjoittajan on seurattava ampumaratojen parhaan käytettävissä olevan tekniikan kehittymistä ja otettava niitä soveltuvin osin käyttöön, jos näin voidaan vähentää ympäristön pilaantumisen vaaraa. Toiminnanharjoittajan on varauduttava tällaisen tekniikan käyttöönottoon uudistusten yhteydessä. (YSL 8, 14–17, 20, 49, 52, 53 §)

Tarkkailu ja raportointi

15. Ampumaradalla on oltava nimettynä henkilö, joka tarkkailee rata-alueen asianmukaista hoitoa, siisteyttä ja käyttöä. Vastuuhenkilön on oltava selvillä tässä päätöksessä annetuista määräyksistä ja huolehtia siitä, että ampumarataa käytetään ja hoidetaan sekä että päästöjä tarkkaillaan ja niistä raportoidaan tämän päätöksen mukaisesti. Toiminnanharjoittajan on huolehdittava tämän vastuuhenkilön riittävästä koulutuksesta. Vastuuhenkilön yhteystiedot on ilmoitettava valvontaviranomaiselle. Mikäli vastuuhenkilö muuttuu, on muuttuneet tiedot ilmoitettava valvontaviranomaiselle. (YSL 6-8, 20, 52, 62, 170, 172 §)
16. Pintaveden ja pohjaveden laatua on tarkkailtava kerran vuodessa vuosien 2026, 2027 ja 2028 aikana syksyllä ylivirtaamakaudella. Tämän jälkeen, mikäli pinta- ja pohjavesinäytteiden laadun analyysituloksissa ei ole havaittavissa merkittäviä haitta-ainepitoisuuksia, eli haitta-ainepitoisuudet eivät ylitä ympäristölaatonormiin perustuvaa hyväksyttävää päästötasoa, eikä Sotk- ja terveysministeriön asetuksessa 1352/2015 annettuja talousveden laatuvaatimukset ja suositukset ylity, voidaan pintaveden ja pohjaveden laatua tarkkailla kerran kolmessa vuodessa.

Tarkkailupisteinä on käytettävä lupahakemuksessa esitettyjä näytteenotto-pisteitä: yksi pintaveden tarkkailupiste on ampumaradalta lähtevässä ojassa, joka sijaitsee lähellä haulikkoratojen haulien leviämisaluetta, ja yksi pintaveden tarkkailupiste sijaitsee vastaanottavassa vesistössä (Hietalamesta) Pohjaveden tarkkailupiste on rata-alueella, haulien leviämisalueella, sijaitseva pohjavesiputki.

Pintavesinäytteestä on analysoitava vähintään lyijyn, antimonin, arseenin, kuparin ja sinkin liukoiset pitoisuudet ja kokonaispitoisuudet sekä pH, sameus, liuenneen orgaanisen aineen määrä (DOC), sähkönjohtavuus ja kalsium. Lyijyn osalta on lisäksi ilmoitettava biosaatavan lyijyn pitoisuus.

Pohjavesinäytteestä on analysoitava vähintään lyijyn, antimonin, arseenin, kuparin ja sinkin liukoiset pitoisuudet ja kokonaispitoisuudet sekä pH, sameus, happipitoisuus, sähkönjohtavuus ja liuenneen orgaanisen hiilen määrä (DOC). Lisäksi tulee kirjata pohjaveden pinnan korkeus.

Tarkkailun näytteenotto ja näytteiden analysointi on toteutettava ulkopuolisen asiantuntijan toimesta yleisesti käytössä olevien standardien mukaisesti. Analyysitulokset on toimitettava tiedoksi valvontaviranomaiselle. Vedenlaadun tarkkailutiheyttä ja/tai analyysivalikoimaa voidaan tarvittaessa myöhemmin muuttaa tarkkailutulosten perusteella. Muutosasia voidaan laittaa vireille viranomaisen tai toiminnanharjoittajan aloitteesta. (YSL 6-8, 16, 17, 52, 62, 65, 66, 172)

17. Vedenlaatutulosten perusteella valvontaviranomainen voi tarvittaessa edellyttää lisätutkimuksia tai vesien ja haitta-aineiden hallintaan liittyviä toimenpiteitä. (YSL 6-8, 14, 16, 17, 22, 52, 62 §)

18. Ampumaradan toiminnasta on pidettävä kirjaa. Kirjanpilotiedoista on laadittava vuosiyhteenveto, josta on käytävä ilmi ainakin seuraavat asiat:

- toimintapäivien määrät ja laukausmäärät radoittain
- pohjavesinäytteen tulokset ampumaradan alueella olevasta pohjavesiputkesta vuosina 2026, 2027 ja 2028 sekä tämän jälkeen sovitusti vähintään kerran kolmessa vuodessa
- pintavesinäytteiden tulokset ampumaradalta lähtevästä ojasta, joka sijaitsee lähellä haulikkoratojen haulien leviämisaluetta, sekä vastaanottavasta vesistöstä vuosina 2026, 2027 ja 2028 sekä tämän jälkeen sovitusti vähintään kerran kolmessa vuodessa
- tiedot toiminnassa syntyneistä jätteistä (jätteen laatu, määrä, jätenimike, toimituspaikka)
- tiedot kyseisen vuoden aikana toteutuneista muutoksista ampumaradalla
- tiedot melua torjuvien rakenteiden muutoksista ja kunnostuksista
- tiedot poikkeavista tilanteista ja niiden johdosta tehdyistä toimenpiteistä
- tiedot mahdollisista toiminnanharjoittajalle tulleista valituksista

Vuosiraportti edellistä toimintavuotta koskevasta toiminnan tarkkailusta ja kirjanpidosta on toimitettava sähköisesti Ympäristöasioiden asiointipalvelun YLVA-osiossa vuosittain maaliskuun loppuun mennessä. Raportit tarkkailuista ja kirjanpidoista on näytettävä ja toimitettava ympäristönsuojeluviranomaisten edustajille muulloinkin tarvittaessa tai pyydettyäessä. Mikäli lainsäädäntö muuttuu lupa-aikana, raportoinnissa tulee noudattaa vastaavaa voimassa olevaa lainsäädäntöä. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi tarvittaessa muuttaa raportointivelvoitteita. (YSL 6-8, 14-17, 58, 62, 172 §; JL 12, 118-122 §)

Toiminnan muuttaminen ja lopettaminen

19. Mikäli toimintaa aiotaan muuttaa olennaisesti, toiminnanharjoittaja vaihtuu tai toiminta keskeytetään pitkäaikaisesti, on siitä ilmoitettava kirjallisesti valvontaviranomaiselle hyvissä ajoin ennen muutoksen tapahtumista. Yllättäen sattuvasta muutoksesta on ilmoitettava kirjallisesti viimeistään sen tapahtuessa. Mikäli toiminta muuttuu tai olennaisesti laajenee, on ympäristöluvan tarve arvioitava uudelleen. (YSL 6, 8, 14-15, 49, 52, 170 §; YSA 8 §)

20. Toiminnan päättyessä ampumarata-alue on puhdistettava jätteistä, rata-rakenteet on poistettava ja alueella olevat kiinteät rakenteet tulee purkaa, ellei uudella käyttötarkoituksella tätä osoiteta tarpeettomaksi. Maaperän tila on selvitettävä ja tarvittaessa puhdistettava alueellisen ELY-keskuksen hyväksymällä tavalla ampumaradan vaikutusalueella olevilta ja olleilta kiinteistöiltä. Se, jonka toiminnasta on aiheutunut maaperän tai pohjaveden pilaantumista, on velvollinen puhdistamaan pilaantuneen maaperän ja pohjaveden (pilaantunut alue) siihen tilaan, ettei siitä voi aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle.

Toiminnan päättymisestä tulee tehdä ilmoitus valvontaviranomaiselle. Toiminnan lopettamisesta on laadittava suunnitelma, jossa esitetään toimet alueen siivoamiseksi, rakenteiden purkamiseksi sekä maaperän ja pohjaveden pilaantuneisuuden selvittämiseksi. (YSL 6-8, 14-17, 49, 52, 58, 94, 133-135, 170 §; JL 13, 28, 72, 73, 122 §; VNA 214/2007)

Luvan voimassaolo ja luvan muuttaminen

Päätöksen voimassaolo (YSL 87 §)

Tämä lupapäätös on voimassa toistaiseksi. Mikäli luvanvarainen toiminta olennaisesti muuttuu, on toiminnalle haettava uusi ympäristölupa tai ympäristöluvan muutos. Tämä päätös on voimassa, kunnes uudesta lupahakemuksesta tai luvan muutoshakemuksesta tehty päätös on saanut lainvoiman.

Luvan muuttaminen

Lupaviranomainen voi määrätä tekemään hakemuksen lupamääräysten muuttamiseksi tai muuten muuttaa lupaa, jos toiminta muuttuu tai jos on aihetta epäillä, että tässä luvassa annetut ehdot eivät riitä estämään luonnon vahingollista muuttumista, vaaraa terveydelle, viihtyisyyden melkoista vähenemistä tai muuta näihin rinnastettavaa edun loukkausta, tai jos annetut määräykset eivät perustu parhaaseen käyttökelpoiseen tekniikkaan tai jos luvan muuttaminen on tarpeen johtuen muusta olennaisesta muutoksesta olosuhteissa. (YSL 20, 29, 49, 52, 62 ja 89 §)

Lupaa ankaramman asetuksen noudattaminen (YSL 70.2 §)

Jos asetuksella annetaan ympäristönsuojelulain tai jätelain nojalla tämän luvan määräystä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava.

Ratkaisun perustelut (HL 44 §)

Lupaharkinnan perusteet

Meri-Lapin ympäristölautakunta katsoo tämän hetkisen tiedon mukaan, että määräysten mukainen toiminta täyttää ympäristönsuojelulain, jätelain ja niiden nojalla annettujen säädösten vaatimukset ja toiminnassa voidaan noudattaa,

mitä luonnonsuojelulaissa säädetään. Edellä mainitun perusteella ympäristöluvan muutos myönnetään. (YSL 48 §)

Luvan myöntämisen edellytykset (YSL 11, 12, 49 §)

Ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttava toiminta on mahdollisuuksien mukaan sijoitettava siten, että toiminnasta ei aiheudu pilaantumista tai sen vaaraa ja pilaantuminen voidaan ehkäistä. Toiminnan sijoituspaikan soveltuvuutta arvioidessa on otettava huomioon toiminnan luonne, kesto, ajankohta ja vaikutusten merkittävyys sekä pilaantumisen todennäköisyys ja onnettomuusriski; vaikutusalueen herkkyys ympäristön pilaantumiselle; merkitys elinympäristön terveellisyyden, ja viihtyisyyden kannalta; sijoituspaikan ja vaikutusalueen nykyinen ja oikeusvaikutteisen kaavan osoittama käyttötarkoitus sekä muut mahdolliset sijoituspaikat alueella. Lisäksi alueella, jolla on voimassa maakuntakaava tai oikeusvaikutteinen yleiskaava, on katsottava, ettei toiminnan sijoittaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen.

Ampumaradan alueella on voimassa Länsi-Lapin maakuntakaava, jossa ampumaradan alue sijaitsee maa- ja metsätalousvaltaisella alueella. Hakemuksen mukainen toiminta sijoittuu haja-asutusalueelle. Aluetta on jo pitkään käytetty ampumaratatoiminnassa. Ampumaradan lähiympäristössä ei ole vedenhankintaa varten tärkeitä pohjavesialueita, joihin toiminnalla voisi olla vaikutuksia.

Ampumaradalle on tehty haitta-ainepäästöjen riskitason pisteytys, jossa ampumaradan päästöpotentiaali on arvioitu kohtalaiseksi, pintavesiriski on arvioitu pieneksi ja pohjavesiriski on arvioitu suureksi, eli haitta-aineriskin merkittävyyden osalta ampumarata kuuluu korkean ympäristöriskin luokkaan (TASO 3). Korkean ympäristöriskin kohteissa haitta-ainesten kulkeutuminen pohjaveteen tai vesistöön todennäköistä ja päästöllä saattaa olla merkittäviä vaikutuksia esim. talousveden käytön kautta, tai pohjavedessä tai vesistössä on jo todettu selvästi kohonneita haitta-ainepitoisuuksia. Haitta-aineriski liittyy pohjavesinäytteessä havaittuun arseenipitoisuuteen (7,35 liukoinen µg/l), joka ylittää ympäristölaatumormin (VNa 341/2009) (5 µg/l).

Pinta- ja pohjavesitarkastelussa sekä ympäristöriskipisteytyksen perusteella toiminnasta aiheutuva haitta-ainekuorma pohjaveteen on todennäköinen, ja ympäristöön voi aiheutua sellaisia päästöjä, joista aiheutuisi terveyshaittaa tai merkittävää ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa. Kuitenkin ympäristöluvan muutoshakemusvaiheessa pohjavedestä on otettu vasta yksi näyte, ja ratarkenteissa olevien haitta-ainesten edelleen kulkeutumista ja kulkeutumisessa tapahtuvia muutoksia seurataan jatkossa määrävälein tehtävällä pinta- ja pohjavedenlaadun tarkkailulla. Hietakaulan ampumaradalla ei ole vuoden 2023 jälkeen käytetty lyijyä sisältäviä hauleja, joten alueelle ei enää kerry arseenia. Myös muut riskinhallintakeinot, kuten ampumaradan käytön seuranta (laukauspäämäärät radoittain ja asetyypeittäin sekä toiminta-ajat) ja raportointi yhteenlaskettuna, voidaan todeta Hietakaulan ampumaradan riskinhallinnassa käytettävän parasta käyttökelpoista tekniikkaa ja ympäristön kannalta parasta käytäntöä haitta-ainepäästöjen hallinnassa.

Melun aiheuttaminen on ympäristön pilaantumista, jos se aiheuttaa ympäristön yleisen viihtyisyyden vähentymistä, terveyshaittaa tai vahinkoa tai haittaa omaisuudelle tai sen käytölle. Ampumaradan toiminnasta on tehty meluselvitys, jonka mukaan valtioneuvoston ampumaratamelun ohjearvot ylittyvät useilla asuin- ja lomarakennuksilla, eli toiminnasta voi aiheutua kohtuutonta rasisusta. Tämän johdosta radalle esitetään melua torjuvia rakenteita (hirviradan meluvallin korottaminen ja laajentaminen), joiden toteutumisen jälkeen ohjearvojen ylitys koskisi vain 4 loma-asuntoa ja 2 asuinrakennusta. Ohjearvon ylitykset johtuvat vain kahden lajiradan (hirvi- ja luodikkoradat) toiminnasta, joilla ammutaan vuosittain noin 5 000 laukausta (11 % Hietakaulan ampumaradan kokonaislaukauskäytöstä). Hakemuksessa esitetyn arvion mukaan noin 50 % kyseisistä laukauksista ammutaan äänenvaimentimen kanssa. Lisäksi hakemuksessa on esitetty erilliset toiminta-ajat hirvi- ja luodikkoradoille ennen meluntorjuntatoimenpiteiden valmistumista sekä meluntorjuntatoimenpiteiden valmistuttua. Melua vähennetään parhaan käyttökelpoisen tekniikan periaatteen mukaisesti. Edellä esitettyjen perusteella melun ohjearvojen ylitys voidaan pitää hyväksyttävänä, kun otetaan huomioon ampumaratatoiminnan luonne, kuten ampumajat, laukauskäytöt ja ampumalajit, sekä alueen todellinen tai suunniteltu käyttö ja merkitys.

Lähin luonnonsuojelualue on Elijärvenviian soidensuojelualue (SSO120497), noin 50 metrin etäisyydellä alueesta etelään. Kyseinen alue on merkittynä Länsi-Lapin maakuntakaavaan luonnonsuojelu-alueena /-kohteena (merkintä sl). Elijärvenviia kuuluu soidensuojelun perusohjelmaan, jonka suojeluperusteena on luonnollisen vesitalouden sekä alkuperäisen kasvillisuuden ja eläimistön säilyttäminen. Ottaen huomioon Elijärvenviian suojeluperusteiden, jotka luvan myöntämishetkellä ovat soidensuojeluohjelmaan liittyviä, vähäisen ampumamelun ohjearvojen ylittymisen ei katsota heikentävän alueiden suojeluperusteena olevia luontoarvoja.

Luvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta, asetettavat lupamääräykset huomioon ottaen, aiheudu terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän, pohjaveden tai meren pilaantumista, erityisten luonnonosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan vaarantumisesta toiminnan vaikutusalueella eikä kohtuutonta haittaa naapureille.

Meri-Lapin ympäristölautakunnan saamien lausuntojen perusteella ja tämän hetkisen tiedon mukaan luvan myöntämisen edellytykset täyttyvät.

Lausuntojen huomioon ottaminen

Meri-Lapin ympäristöterveysvalvonnan lausunto on otettu huomioon lupamääräyksissä 3, 5, 10, 16 ja 18.

Lapin ELY-keskuksen lausunto on huomioitu lupamääräyksissä 1-5, 10, 16 ja 18.

Lupamääräysten perustelut

Lupamääräyksillä 1-3 varmistetaan toimintojen sijoittuminen suunniteltuun,

hakemuksessa esitettyyn paikkaan. Toiminnasta aiheutuvia ympäristövaikutuksia sekä ympäristön pilaantumisen ennalta ehkäisemiseksi tarpeellisia lupamääräyksiä on arvioitu hakemuksessa ilmoitetun toiminnan laajuuden ja siitä aiheutuvien päästöjen perusteella.

Lupamääräyksillä 4 ja 5 on asetettu toiminta-ajat ampumaradalle häiritsevien melupäästöjen ehkäisemiseksi. Lisäksi varmistamalla, että käyttäjillä on tieto sallituista käyttöajoista, voidaan vähentää odottamattomasta toiminnasta aiheutuvia viihtyvyys- ja meluhaittoja. Toiminnasta aiheutuvaa melua on rajoitettu valtioneuvoston ampumaratojen melutason ohjearvoja koskevan päätöksen (53/1997) mukaisesti, mutta myös perustelluista syistä ohjearvoista voidaan poiketa lupamääräyksessä mainittujen kohteiden osalta.

Lupamääräykset 6-8 ovat tarpeellisia ehkäisemään ampumaradan aiheuttaman mahdollisen meluhaitan torjumiseksi. Meluntorjuntarakenteiden toteuttamisella meluhaittaa vähennetään parhaan käyttökelpoisen tekniikan periaatteen mukaisesti. Melua vaimentavien rakenteiden kunnossapidolla ja rata-alueella kasvavan puuston säilyttämisellä ehkäistään asutukseen kohdistuvia melu- ja viihtyvyshaittoja.

Lupamääräystä 9 perustellaan ympäristönsuojelulain 6 §:n mukaisella selvillä olovelvollisuudella. Toiminnanharjoittajan tulee olla selvillä toiminnastaan aiheutuvasta melusta.

Lupamääräystä 10 on tarpeellinen, mikäli toiminnalle annettujen melutason raja-arvojen on syytä epäillä ylittyvän, on asiassa selvyyden saamiseksi varauduttava tarvittaessa suorittamaan melumittauksia. Meluselvityksen perusteella toiminnasta voi aiheutua kohtuutonta räsitusta Elijärvenviian alueella pohjois-, luoteis- ja keskiosissa riippuen siitä, mitä lajirataa tarkastellaan ja erityisesti silloin, mikäli alue rauhoitetaan luonnonsuojelualueeksi. Todellinen melutilanne voi olla tarpeen kyseisessä tilanteessa selvittää, esimerkiksi melumittauksilla. Asutuksen osalta, toiminnan sijainti ja kesto huomioon ottaen, ei pidetä todennäköisenä, että toiminnasta syntyvä melu aiheuttaisi naapurussuhdelain tarkoittamaa kohtuutonta räsitusta asutukselle, pois lukien ne kiinteistöt, joille on myönnetty poikkeus ohjearvojen ylitykselle.

Määräykset 11 ja 12 on annettu asianmukaisen jätehuollon varmistamiseksi. Jätteistä tai jätehuollosta ei saa jätelain mukaan aiheutua vaaraa tai haittaa ympäristölle tai terveydelle eikä jätettä saa hylätä tai käsitellä hallitsemattomasti. Roskaantumisen ja ympäristölle aiheutuvan muun haitan estämiseksi on huolehdittava toiminta-alueen siisteydestä.

Lupamääräys 13 koskee poikkeuksellisia tilanteita. Määräykset on annettu poikkeuksellisista päästöistä aiheutuvien haittojen minimoimiseksi. Häiriötilanteisiin varautuminen ennakolta ja mahdollisimman nopea toiminta häiriötilanteissa on tarpeen ympäristö- ja terveyshaittojen estämiseksi. Häiriötilanteista, vahingoista, onnettomuuksista ja niihin liittyvistä korjaavista toimista ilmoittaminen valvontaviranomaiselle on tarpeen mahdollisimman pian, jotta häiriöistä aiheutuvia ympäristöhaittoja ja niiden torjumista voidaan valvoa ja ottaa kantaa mahdollisiin häiriöistä johtuviin valituksiin.

Lupamääräys 14 on annettu, sillä ympäristönsuojelulaki velvoittaa ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavassa toiminnassa käytettävän parasta käyttökelpoista tekniikkaa ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi. Parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymisen kautta voi tulla mahdollisuuksia vähentää myös olemassa olevasta toiminnasta aiheutuvia päästöjä. Toiminnanharjoittajalla on yleinen selvilläolovelvollisuus mm. toimintansa haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista.

Lupamääräyksellä 15 varmistetaan, että toimintaa toteutuu luvan mukaisesti. Vastuuhenkilön nimeämisen ja luvan valvonnan sekä ympäristöön aiheutuvien päästöjen ehkäisemisen kannalta merkittävää. Vastuuhenkilön nimeäminen myös edistää yhteydenpitoa valvontaviranomaisen kanssa.

Lupamääräykset 16 ja 17 on annettu, sillä toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toiminnastaan aiheutuvista päästöistä ja niiden aiheuttamista ympäristövaikutuksista. Pinta- ja pohjavesinäytteiden avulla seurataan ampumaradan aiheuttamaa kuormitusta ja kuormituksen kehittymistä sekä voidaan tarvittaessa edellyttää toimenpiteitä haitta-aineiden ympäristöön pääsyn rajoittamiseksi. Näytteenoton ja analyysien laadun sekä luotettavuuden varmistamiseksi tulee näytteenotto sekä analysointi toteuttaa asianmukaisen tahon toimesta.

Lupamääräys 18 toiminnan kirjanpito- ja raportointivelvoitteesta on annettu toiminnasta aiheutuvien päästöjen tarkkailemiseksi, valvonnan järjestämiseksi ja viranomaisen tiedonsaannin varmistamiseksi. Kirjanpitotietojen avulla sekä toiminnanharjoittaja että valvontaviranomainen voivat havainnoida mahdollisia luvan muutostarpeita.

Lupamääräys 19 on annettu, jotta toiminnan keskeyttämisestä ja muista olennaisista muutoksista ilmoittamisella varmistetaan valvonnan kannalta tarpeellinen tiedonkulku viranomaiselle. Ilmoituksen perustella toiminnan seuranta ja valvonta voidaan järjestää asianmukaisesti ottaen muutos huomioon ja valvontaviranomainen voi arvioida muutoksen aiheuttamia ympäristö- ja muita vaikutuksia sekä mahdollista ympäristöluvan muutostarvetta. Luvan haltijan on ilmoitettava olennaisesta muutoksesta hyvissä ajoin ennen muutosta valvontaviranomaisen edustajalle (Meri-Lapin ympäristöpalvelut).

Lupamääräys 20 on annettu, jotta voidaan valvoa, että toiminnasta ei sen lopettamisen jälkeenkään aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle eikä ympäristön pilaantumisesta. Ympäristönsuojelulain 133 §:n mukaan se, jonka toiminnasta on aiheutunut maaperän tai pohjaveden pilaantumisesta, on velvollinen puhdistamaan pilaantuneen maaperän ja pohjaveden (*pilaantunut alue*) siihen tilaan, ettei siitä voi aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Ympäristönsuojelulain 135 §:n mukaan, jos on aihetta epäillä maaperän tai pohjaveden pilaantumisesta, puhdistamisesta 133 §:n mukaan vastuussa olevan on selvitettävä alueen pilaantuneisuus ja puhdistamistarve.

Käsittelymaksu ja sen määräytyminen (YSL 205 §)

Maksu määräytyy Tornion kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen taksan mukaan (YsvoT). Taksan 3 §:n mukaan ympäristöluvan muuttamisesta, joka on tullut vireille viranomaisen tai toiminnanharjoittajan hakemuksesta, peritään käsittelymaksu 180 euroa. Ympäristöluvan suunnitelmallisesta valvonnasta peritään ympäristönsuojeluviranomaisen taksan mukainen valvontamaksu.

Lupapäätöksestä tiedottaminen (YSL 85 §)

Päätös

Päätös ja sitä koskeva valitusosoitus toimitetaan hakijalle käsittelymaksua koskevan laskun kanssa. Päätös toimitetaan Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sekä Meri-Lapin ympäristöterveysvalvonnalle.

Päätös ja em. liitteet pidetään nähtävillä valitusaikana Tornion kaupungin ja Keminmaan kunnan verkkosivuilla.

Tieto päätöksestä

Tieto ympäristöluvan muutospäätöksestä annetaan Tornion kaupungin ja Keminmaan kunnan verkkosivuille julkipantavalla kuulutuksella 24.2.2026 sekä julkaistaan paikallisessa lehdessä.

Päätöksestä luvan muuttamisesta ilmoitetaan kirjeitse niille, joille annettiin kirjeitse tieto ympäristöluvan muutoshakemuksen vireilläolosta.

Kuulutuksessa ja ilmoituksessa mainitaan mm. paikat, joissa päätös on nähtävillä (Tornion kaupungin ja Keminmaan kunnan sivuilla) sekä päätöksen valitusaika.

Muutoksenhaku (YSL 84, 190 §, HIKL 14, 22 §)

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeudelta, jolle valituskirjelmä liitteineen on toimitettava. Valitusaika päättyy 4.2.2026. Päätökseen liitetään valitusosoitus.

Sovelletut säännökset

Ympäristönsuojelulaki (YSL) 527/2014

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (YSA) 713/2014

Jätelaki (JL) 646/2011

Hallintolaki (HL) 434/2003

Hallintolainkäyttölaki (HikL) 586/1996

Valtioneuvoston päätös (53/1997) ampumaratojen aiheuttaman melutason ohjejarvoista

Asumisterveysasetus 545/2015

Valtioneuvoston asetus maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (214/2007)

Perämeren jätelautakunnan jätehuoltomääräykset, voimaantulo 1.7.2023
Ympäristönsuojeluviranomaisen taksa, Meri-Lapin ympäristölautakunta
17.9.2019, voimaantulo 1.10.2019 (YsvoT)
Laki eräistä naapuruussuhteista (NaapL) (26/1920)
Valtioneuvoston asetus maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen ar-
vioinnista (214/2007)
Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (JuLK) 621/1999

Liitteet

Ympäristöluvan muutoshakemus
Sijaintikartta